

Ministarstvo
javne uprave

IZVJEŠTAJ O REALIZACIJI AKCIONOG PLANA STRATEGIJE DIGITALNE TRANSFORMACIJE CRNE GORE 2022-2026 ZA 2023. GODINU.

Jun 2024. godine

SADRŽAJ

I UVODNI REZIME	2
II INFORMACIJA O NAPRETKU U POSTIZANJU OPERATIVNIH CILJEVA	9
OPERATIVNI CILJ 1.1 Efikasna i efektivna koordinacija i praćenje digitalne transformacije ..	10
OPERATIVNI CILJ 1.2 Pобоljšanje dostupnosti, interoperabilnosti i upravljanja podacima ...	12
OPERATIVNI CILJ 1.3 Povećana pokrivenost i modernizacija elektronske komunikacione infrastrukture	14
OPERATIVNI CILJ 1.4 Razvoj i unapređenje digitalnih znanja i vještina crnogorskog društva	16
OPERATIVNI CILJ 2.1 Podizanje svijesti građana i privrede o važnosti digitalnog razvoja	19
OPERATIVNI CILJ 2.2 Unapređenje kvaliteta, količine i upotreba e-usluga	22
OPERATIVNI CILJ 2.3 Unapređenje i razvoj IKT sektora	26
III TABELA ZA IZVJEŠTAVANJE O SPROVEDENIM AKTIVNOSTIMA	0
IV PREPORUKE ZA NAREDNE FAZE SPROVOĐENJA STRATEŠKOG DOKUMENTA	0

I UVODNI REZIME

Ministarstvo javne uprave je u saradnji sa ključim institucijama uključenim u proces digitalne transformacije u cilju kontinuiranog praćenja ovog procesa u Crnoj Gori, a shodno Uredbi o načinu i postupku izrade, usklađivanja i praćenja sprovođenja strateških dokumenata („Službeni list CG“, br. 54/2018), kao i Metodologiji razvijanja politika, izrade i praćenja sprovođenja strateških dokumenata, pripremio Izvještaj o realizaciji Akcionog plana Strategije digitalne transformacije Crne Gore 2022-2026. za 2023. godinu.

Strategija digitalne transformacije Crne Gore 2022-2026. usvojena je u decembru 2021. godine sa Akcionim planom za period od 2022. do 2023. godine. Strategija je ključna komponenta ispunjenja digitalnih ambicija, kao i sredstvo uz pomoć kojeg će se unaprijediti javne usluge i korisničko iskustvo, osnažiti digitalne vještine cjelokupnog društva, smanjiti digitalni jaz, ali i omogućiti digitalna transformacija i efikasno upravljati ovim procesom u cijeloj zemlji. Strategija je proizvod inkluzivnog i otvorenog procesa, kao i intenzivne saradnje tima Ministarstva javne uprave i drugih ministarstava, poslovnih asocijacija, IKT kompanija iz privatnog sektora, civilnog i akademskog sektora, koji su osluškujući potrebe građana širom Crne Gore, posvećeno radili na izradi finalnog dokumenta.

Izazovi u digitalnoj transformaciji Crne Gore koji su identifikovani u Analizi stanja, adresirani su kroz dva strateška cilja: **Unapređenje kapaciteta i sposobnosti za digitalnu transformaciju Crne Gore i jačanje digitalne svijesti crnogorskog društva i digitalne konkurentnosti IKT sektora**, koja reflektuju i oslikavaju crnogorsku digitalnu stvarnost i dalje se kanališu u okviru **sedam operativnih ciljeva** kroz prioritete oblasti odnosno grupe aktivnosti u cilju postizanja željenog napretka.

Upravljanje realizacijom aktivnosti podrazumijeva punu posvećenost Ministarstva javne uprave, efikasnu i efektivnu saradnju sa svim resornim institucijama javnog i privatnog sektora, od nacionalnog do lokalnog nivoa, uz saradnju sa međunarodnim institucijama i organizacijama.

Ovaj izvještaj razvijen je u skladu sa Metodologijom razvijanja politika, izrade i praćenja sprovođenja strateških dokumenata, koja upućuje da se izvještaj sačinjava na kraju svake godine implementacije, i isti predstavlja analizu ostvarenih operativnih ciljeva i aktivnosti u 2023. godini, a izrada je zasnovana na dobijenim informacijama od strane nadležnih institucija zaduženih za realizaciju aktivnosti ili njihovim pravnim nasljednicima. Nacrt izvještaja je prezentovan **Savjetu elektronske uprave i Koordinacionom tijelu za upravljanje procesom digitalne transformacije**, nakon čega je usvojen na Vladi Crne Gore.

U cilju kreiranja objektivnog izvještaja korišteni su različiti izvori podataka – počevši od podataka koji su dostavljeni od strane institucija, informacija prikupljenih telefonskim putem sa kontakt osobama u institucijama zaduženim za realizaciju aktivnosti, ali i podaci iz materijala koji su razmatrani na sjednicama Vlade Crne Gore, istraživanja i izvještaji međunarodnih i nevladinih organizacija i dr.

Akcionim planom za 2022-2023. godinu planirana je realizacija **sedamdeset i devet (79)** aktivnosti od čega je početak realizacije **trideset i pet (35) aktivnosti predviđeno u 2022.**

godini, a za ostatak aktivnosti početak i njihova realizacija je predviđena tokom 2023. godine.

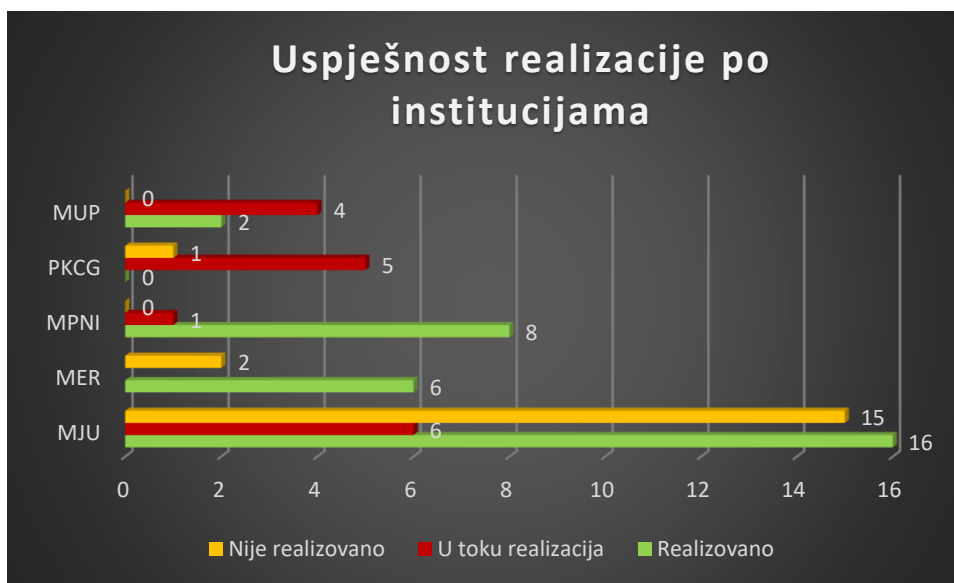
Od ukupno 79 aktivnosti, početak realizacije deset (10) aktivnosti odnosi se na 2023. godinu.

Glavni nalazi monitoringa za 2023. godinu, s osvrtom na 44 aktivnosti i 18 indikatora koji su praćeni i mjereni, pokazuju da su aktivnosti realizovane usporenom dinamikom. Od ukupno 44 aktivnosti koliko je predviđeno da bude realizovano tokom 2023. godine, **18** aktivnosti je uspješno realizovano, **12** aktivnosti je djelimično realizovano ili se realizuje u kontinuitetu, dok **14** planiranih aktivnosti nisu realizovane. Procenat ispunjenosti planiranih aktivnosti predviđenih za 2023. godinu iznosi **40.9%**.

Grafik 1. Stepen realizacije aktivnosti Akcionog plana za 2023.

Prateći implementaciju aktivnosti po institucijama, situacija je sledeća: MJU je identifikovano kao vodeća institucija u 37 aktivnosti iz akcionog plana, Ministarstvo ekonomskog razvoja za 8 aktivnosti, Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija za 9, Privredna komora Crne Gore za 6, Ministarstvo unutrašnjih poslova za 6 aktivnosti, dok su ostale insitucije bile zadužene za uspješnu implementaciju preostalih 13 aktivnosti. Više o uspješnosti realizacije aktivnosti po institucijama dato je u grafičkom prikazu 2.

Grafik 2. Stepen realizacije aktivnosti Akcionog plana za 2023.

Tokom prikupljanja podataka, za aktivnosti čija je realizacija bila predviđena u 2022. godine a iste nisu bile realizovane, evidentirana je promjena u 2023. godini i to za 9 aktivnosti.

Kada posmatramo od ukupno planiranih 79 aktivnosti Akcionim planom za 2022-2023. godinu realizovano je 41, djelimično realizovano 16, dok 22 aktivnosti nije realizovano, **što predstavlja 51,89% ispunjenih svih planiranih obaveza za posmatrani dvogodišnji period.**

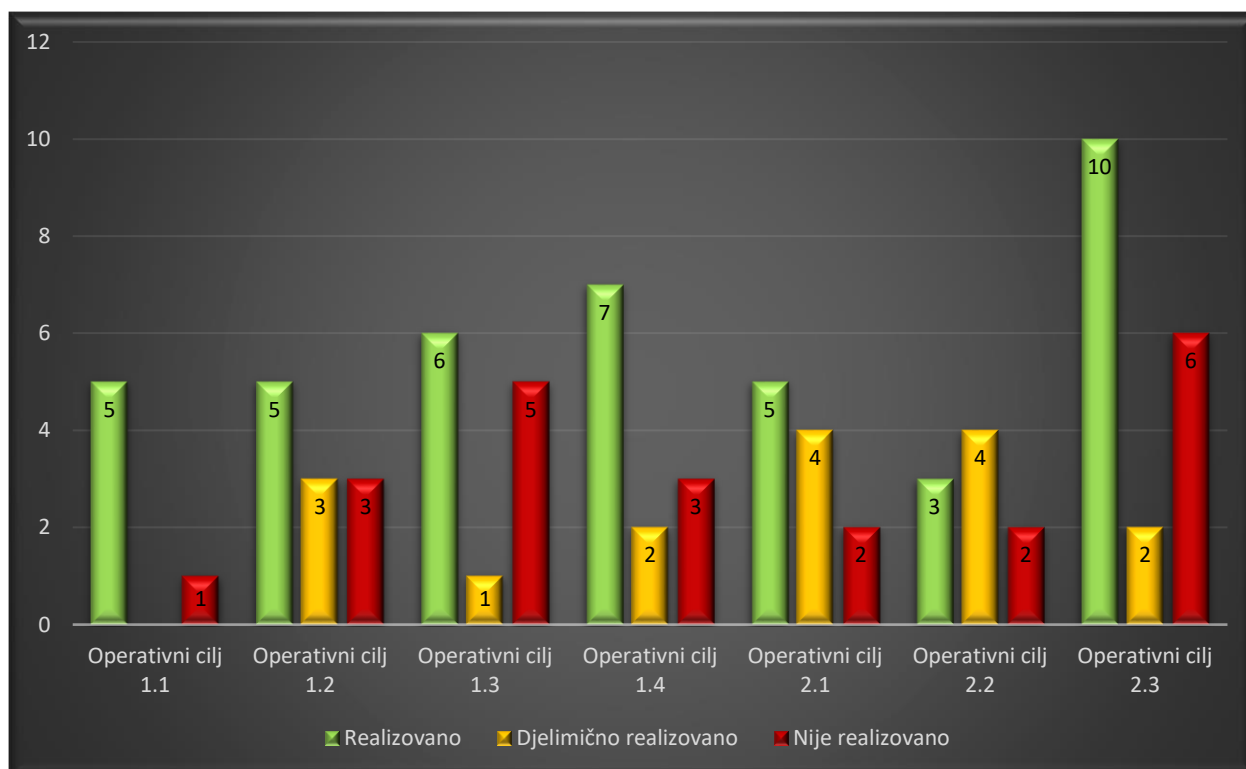
U nastavku je dat grafički prikaz statusa realizacije aktivnosti planiranih tokom 2022. i 2023. godine.

Grafik 3. Stepen realizacije aktivnosti planiranih za 2022-2023. godinu

Planirane aktivnosti po strateškim ciljevima:

- OPERATIVNI CILJ 1.1 Efikasna i efektivna koordinacija i praćenje digitalne transformacije – Akcionim planom planirano ukupno 6 aktivnosti, od čega je u 2023. predviđena realizacija 2 aktivnosti. Ukupno je realizovano 5 aktivnosti.
- OPERATIVNI CILJ 1.2 Poboljšanje dostupnosti, interoperabilnosti i upravljanja podacima – predviđena realizacija 11 aktivnosti, od čega 7 u 2023. godini. Realizovano je 5 aktivnosti.
- OPERATIVNI CILJ 1.3 Povećana pokrivenost i modernizacija elektronske komunikacione infrastrukture – obuhvata 12 planiranih aktivnosti Akcionim planom, od čega predviđa realizaciju 3 aktivnosti u 2023. godini. Realizovano je ukupno 6 aktivnosti.
- OPERATIVNI CILJ 1.4 Razvoj i unapređenje digitalnih znanja i vještina crnogorskog društva – ovim ciljem je predviđena realizacija 12 aktivnosti, od čega 4 u 2023. godini. Realizovano je ukupno 7 aktivnosti.
- OPERATIVNI CILJ 2.1 Podizanje svijesti građana i privrede o važnosti digitalnog razvoja – predviđa realizaciju 11 aktivnosti od čega je 5 predviđeno za realizaciju u 2023. godini. Realizovano je ukupno 5 aktivnosti.
- OPERATIVNI CILJ 2.2 Unapređenje kvaliteta, količine i upotreba e-usluga – je predviđena realizacija 9 aktivnosti, od čega za 2023. godinu 6 aktivnosti. Realizovane su 3 aktivnosti, 3 djelimično i 2 nerealizovane aktivnosti.
- OPERATIVNI CILJ 2.3 Unapređenje i razvoj IKT sektora – cilj koje je predvidio realizaciju 18 aktivnosti, od čega u 2023. godini 13 aktivnosti. Realizovano je ukupno 10 aktivnosti.

Grafik 4. Prikaz broja realizovanih, djelimično realizovanih i nerealizovanih aktivnosti po operativnim ciljevima

Mjereći trend indikatora tokom 2022. godine, kao i tokom 2023, od ukupno 18 indikatora, 10 indikatora tj. 55% imaju pozitivan trend, 27% indikatora (njih 5) su nepromijenjeni u odnosu na polazne vrijednosti, 16% indikatora (tj. ukupno 3) bilježe negativan trend u odnosu na polazne vrijednosti, upoređujući sa vrijednostima koje su postavljene kao ciljane za 2024. godinu.

U tekstu koji slijedi nalazi se kratak osvrt na ostvareni napredak nakon druge godine implementacije akcionog plana, i to:

- Formirano je **Koordinaciono tijelo za upravljanje procesom digitalne transformacije** čiji je rad usmjeren na postizanje međusektorskih razvojnih postignuća koji će ubrzati razvoj države, te omogućiti korišćenje razvojnih potencijala digitalizacije sa ciljem pozicioniranja Crne Gore kao referentnog digitalnog okruženja.
- Tehnička implementacija kriptovane komunikacije je uspostavljena na sedam lokacija.
- Izvršena je realizacija programa obuka iz oblasti IKT-a organizatora obrazovanja odraslih, obučeno je trideset i sedam osoba iz oblasti IKT-a, i to iz programa: Program obrazovanja za sticanje ključne kompetencije - digitalni marketing, program obrazovanja za sticanje ključne kompetencije - baze podataka, rad na računaru.
- Usvojena Informacija o Komunikacionoj kampanji u sprovođenju digitalne transformacije Crne Gore
- Do kraja 2024. godine svi mobilni operatori su obavezni da omoguće 5G usluge u svakoj opštini u Crnoj Gori, dok je obaveza da se do kraja 2026. godine sa signalom 5G (NR) mreže pokrije najmanje 50% stanovništva Crne Gore.
- Tokom 2023. godine realizovane su usluge unapređenja **zahtjeva za dodjelom studentskog kredita i stipendija**. Obezbeđeno je prvi put **digitalno potpisivanje ugovora između studenata i Univerziteta Crne Gore** sa novom elektronskom ličnom kartom, unaprijeđene su usluge **Upisa na fakultete** kao i **apliciranje za đačke i studentske domove**.

Neki od benefita korišćenja ovih elektronskih usluga su:

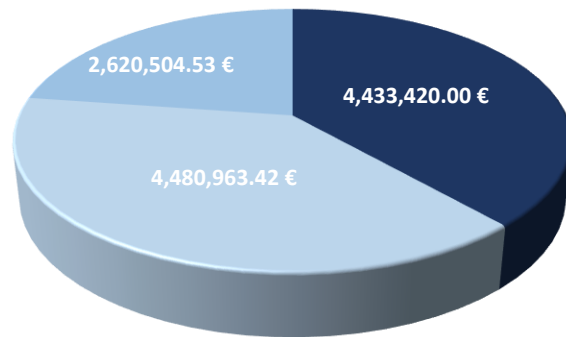
- 25.047 izvoda iz matične knjige rođenih nisu zahtjevani od strane podnosioca zahtjeva ove godine za potrebe upisa u neki nivo obrazovanja;
- Ušteda vremena i novca građanima jer nije postojala potreba da se pribavljaju određeni dokumenti (izvod iz knjige rođenih, potvrda za socijalna/materijalna primanja) i odlazak u ustanovu za podnošenje zahtjeva za upis;
- Smanjena gužva i količina posla zaposlenima u MUP-u i Socijalnim službama - nisu se izdavala dokumenta za potrebe upisa;
- Eliminisanje gužve u obrazovnim ustanovama i olakšan rad upisnim komisijama;
- Brža i jednostavnija promjena zahtjeva za upis sa jednog fakulteta na drugi fakultet;
- Mogućnost podnošenja zahtjeva u bilo koje vrijeme (od 0 do 24h) tokom perioda trajanja konkursa;
- Brža analiza podnijetih zahtjeva na svim nivoima i u svim ustanovama;
- Brza analiza podnijetih zahtjeva u Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija.

Navedeni primjer prikazuje benefite korišćenja Sistema za elektronsku razmjenu podataka između registara - JSERP-a, odnosno razmjenu podataka između institucija preko ovog sistema, gdje se ostvaruju značajne ušteda u papiru, toneru, vremenu potrebnom za rad šalterskih službi, skladištenju, vremenu građana za odlazak od ustanove do ustanove i čekanje na red itd.

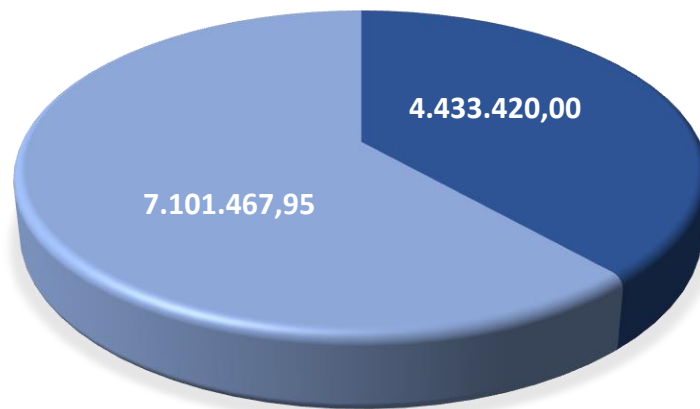
- Uspostavljena je mogućnost online plaćanja administrativnih taksi i naknada za šest institucija kroz nacionalni sistem za elektronsku naplatu i kontrolu naplata administrativnih taksi i naknada. (NS-NAT). Na portalu ePlaćanje postoje naknade/administrativne takse i to: Ministarstva pravde, Ministarstva javne uprave, Ministarstva pomorstva i saobraćaja, Ministarstva zdravlja, Ministarstva ekonomskog razvoja, Ministarstva kulture i Zavoda za metrologiju.
- Povećan je Procenat građana/ki informisanih o dostupnosti i načinu korišćenja elektronskih usluga i on iznosi 53,1%, dok procenat informisanosti privrede o dostupnosti i načinu korišćenja elektronskih usluga iznosi 59,4%.
- Vlada Crne Gore je potpisala Sporazum sa Evropskom Komisijom i pristupila **Programu Digital Europe**, koji će omogućiti zainteresovanim stranama učešće u projektima koji se finansiraju iz samog programa. Program se finansira u pet ključnih oblasti: sajber bezbjednost, digitalne vještina, super računarstvo, vještačka inteligencija i obezbjeđivanje široke upotrebe digitalnih tehnologija u privredi i za građane, uključujući i digitalne inovativne hub-ove.
- MJU je uspostavilo **Digitalnu akademiju** - online platformu za edukaciju i povezivanje svih relevantnih aktera koji rade na građenju digitalnih i liderskih vještina javnih službenika, studenata i ranjivih grupa od strateškog značaja. Suština Digitalne akademije je kreiranje brzih programa za unapređenje kompetencija i vještina za digitalnu transformaciju Crne Gore, kao i jačanje digitalne svijesti crnogorskog društva i digitalne konkurentnosti ICT sektora.

Kada su u pitanju sredstva koja su planirana prilikom izrade Akcionog plana 2022-2023. i njihov utrošak, ukupno je planirano 4,433,420 eura, od čega je za 2022. utrošeno 4.480.963,42 eura, od čega 2.459.430,84 eura kroz sredstva donacija ili učešća privatnog sektora, a za 2023. godinu je utrošeno ukupno **2.620.504,53** eura, od čega iz donacija **457.454,40** eura. Za obje godine implementiranja Akcionog plana utrošeno je 7.101.467,95 eura što je za 37,57% više od planiranog. Pojedine aktivnosti su implementirane drugačijim planom i dinamikom od planiranog, što je rezultiralo povećanjem utrošenih sredstava. Svakako, institucije prilikom izrade Akcionog plana Strategije digitalne transformacije za 2022-2023. nisu precizno planirana neophodna sredstva, jer se Akcioni plan usvojio u momentu kada je Budžet za 2022. godinu već bio definisan. Takođe, sredstva koja se opredjeljuju za uspostavljanje digitalne transformacije nijesu dovoljna, što i pokazuje informacija o ukupno utrošenim sredstvima za 2 godine realizacije Strategije.

Prikaz planiranih i utrošenih sredstava

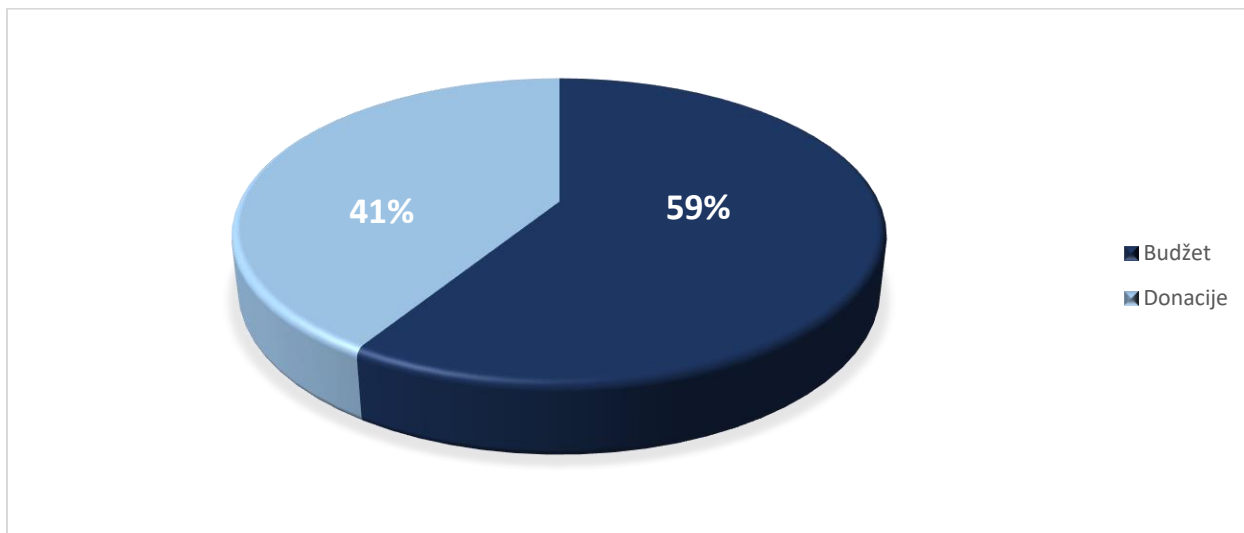

■ Ukupno planirano ■ Utrošeno u 2022. ■ Utrošeno u 2023.

■ Ukupno planirano ■ Ukupno utrošeno

Grifik 5. Prikaz utrošenih sredstava za period 2022-2023

Grafik 6. Prikaz utrošenih sredstava kroz budžet i donacije za 2023.

Kao razlog za kašnjenje ili izostanak realizacije velikog broja aktivnosti, institucije najčešće navode česte organizacione promjene, zatim povezanost i međusobnu uslovljenost aktivnosti što u slučaju zastoja kod jedne aktivnosti stvara lančanu reakciju i onemogućava realizaciju povezanih aktivnosti, kao i nedostatak sredstava i kapaciteta. Za određene aktivnosti nije bilo moguće prikazati utrošeni budžet, jer su iste sprovedene kroz donacije međunarodnih institucija, čije politike poslovanja ne dozvoljavaju prikazivanje ovih informacija u javno dostupnim.

Nadalje, bitno je napomenuti da se implementacija Strategije digitalne transformacije Crne Gore 2022 – 2026. u 2023. godini odvijala, kao i u 2022. godini, u izazovnom političkom momentu, koji je podrazumijevao rekonstrukciju Vlade, što je bitno uticalo na ukupnu reorganizaciju javne uprave. Naime, kako je u avgustu 2022. godine izglasano nepovjerenje 43. Vladi Crne Gore, 2023. godinu je obilježila politička nestabilnost i Parlamentarni izbori, nakon čega je formirana 44. Vlada Crne Gore, 31. oktobra 2023. godine.

Takođe, izmjene se ogledaju kako u promjeni rukovodećeg kadra, tako i u promjenama same strukture javne uprave, sa povećanim brojem ministarstava i organa u sastavu, u odnosu na strukturu javne uprave iz perioda kreiranja strateškog dokumenta, te izmijenjenim i proširenim nadležnostima institucija i drugačijim planovima visokorukovodnog kadra. Sve to je rezultiralo velikim brojem kadrovskih izmjena koje su uslovljavale promjenu dinamike realizacije i uticale na to da očekivani stepen realizacije aktivnosti tokom 2022. kao i tokom 2023. bude manji od planiranog.

Samim tim, u gotovo svim oblastima od strane institucija koje su nosioci aktivnosti prepoznati su manje-više slični horizontalni ključni izazovi koji su uticali na realizaciju tj. nerealizaciju aktivnosti, i to:

- organizacione promjene Vlade i promjene načina rada i planiranja,
- sajber napad na Vladinu informatičku infrastrukturu,
- nedovoljna povezanost između planiranih aktivnosti i postavljenih indikatora,
- nedostatak konsenzusa relevantnih institucija u definisanju prioriteta i rokova,
- nedovoljna saradnja između institucija glavnih aktera u uspostavljanju digitalizacije,

- neadekvatno planiranje aktivnosti prilikom izrade Akcionog plana,
- nedostatak političke volje,
- nedostatak adekvatnog monitoringa realizacije aktivnosti iz Akcionog plana,
- nedostatak kadra.

I pored konstantne komunikacije sa nadležnim organima u cilju pribavljanja relevantnih podataka, manji broj institucija nije dostavilo iste na vrijeme ili je dostavilo nepotpune podatke. Ovo je uticalo na vrijeme potrebno za razvoj izvještaja, a donekle i na njegov kvalitet.

II INFORMACIJA O NAPRETKU U POSTIZANJU OPERATIVNIH CILJEVA

OPŠTI PREGLED

Akcioni plan za sprovođenje Strategije digitalne transformacije Crne Gore za 2022-2023 definiše operativne ciljeve za realizaciju kroz 2 strateška cilja:

1. Unapređenje kapaciteta i sposobnosti za digitalnu transformaciju Crne Gore, i
2. Jačanje digitalne svijesti crnogorskog društva i digitalne konkurentnosti IKT sektora.

Kroz svaki operativni cilj definisan je indikator za praćenje istog, sa početnim vrijednostima indikatora u 2021. godini i postignutim vrijednostima do 2024. i 2026. godine.

OPERATIVNI CILJ 1.1 Efikasna i efektivna koordinacija i praćenje digitalne transformacije

Tokom 2022. i 2023. godine radilo se na uspostavljanju odgovarajućeg modela odlučivanja, upravljanja i koordiniranja, u cilju povećanog kvaliteta koordinacije i uspostavljanja mehanizma praćenja napretka digitalne transformacije kako bi se obezbijedila veća efikasnost i transparentnost korišćenja resursa te stvorili i drugi sinergijski efekti.

Samim tim, glavna dostignuća u ovom operativnom cilju su uspostavljena formiranjem **Koordinacionog tijela za upravljanje procesom digitalne transformacije**, naime, Vlada Crne Gore je na sjednici od 02. februara 2023. godine usvojila Informaciju o formiranju Koordinacionog tijela za upravljanje procesom digitalne transformacije, te shodno Zaključku broj 07-011/23-387/2 zadužila Ministarstvo javne uprave da isto formira i utvrdi njegovu strukturu.

Formiranjem navedenog tijela uspostavlja se artikulacija odgovarajućeg liderstva i izgradnja modela odlučivanja kroz grupisanja znanja, dok će se animiranjem šireg kruga uključenih zainteresovanih strana uspostaviti stabilan sistem, dovoljno fleksibilan da odgovori budućim izazovima i zahtjevima digitalne transformacije, kao i brzih tehnoloških i društvenih promjena.

S tim u vezi, Ministarstvo javne uprave je Rješenjem broj 01-078/23-1661 od 24. marta 2023. godine formiralo Koordinacioni tijelo, kao radni tim, za upravljanje procesom digitalne transformacije kojim predsjedava ministar javne uprave, a ostali članovi su predstavnici relevantnih ministarstava, privrednih i poslovnih udruženja, relevantnih agencija, naučno-obrazovne zajednice i ICT zajednice koji će aktivno učestvovati u radu ovog tijela. Koordinaciono tijelo je u periodu od 24. marta (nakon stupanja na snagu Rješenja) do i zaključno sa decembrom 2023. godine, održalo dva sastanka, od koji je prvi bio konstitutivan.

Nakon izglasavanja 44. Vlade Crne Gore u oktobru 2023. godine, Ministarstvo javne uprave je pristupilo revidiranju imenovanih članova Koordinacionog tijela za upravljanje procesom digitalne transformacije sa ciljem ubrzanja razvojnih aktivnosti na ovom polju.

Kroz rad pomenutog tijela formiraće se pod timovi koji će biti zaduženi za izradu novog Akcionog plana Strategije digitalne transformacije za period 2024-2025. U narednom periodu ovo tijelo treba jačati, kako bi svojim djelovanjem, na sinergijski način uz podršku svih uključenih aktera djelovalo na uspješnu digitalnu transformaciju cijelog društva.

Takođe, u cilju jačanja koordinacija između institucija javne uprave Crne Gore, pružanje podrške u izgradnji kapaciteta mreže državnih službenika koji se bave razvojem ICT-a na centralnom i lokalnom nivou i poboljšanje efikasnosti digitalnog upravljanja, Ministarstvo javne uprave je formiralo “**IKT mrežu državnih službenika**“. Samim tim, i na ovaj način, će se uticati na razvoj interoperabilnih elektronskih usluga i drugih pitanja od značaja za digitalnu transformaciju.

U cilju praćenja realizacije aktivnosti definisanih kroz Akcioni plan, predviđeno je formiranje Komisije za praćenje sprovođenja i monitoring Strategije digitalne transformacije Crne Gore, koja je formirana od strane Ministarstva javne uprave u julu 2022. godine i usleg organizacionih promjena ista nije funkcionisala shodno prepoznatom modelu sprovođenja.

Pored navedenog, ostale aktivnosti koje bi istakli su i izmjena i dopune **Odluke o dodatku na osnovnu zaradu za obavljanje poslova na određenim radnim mjestima**, koje je Vlada Crne Gore usvojila u decembru 2022. godine, u cilju prepoznavanja poslova iz oblasti IKT-a kako bi se steklo podsticajno okruženje u javnoj upravi, motivisali službenici te spriječio odliv IT kadra. Ovom aktivnošću je data mogućnost uvećanja zarade službenicima u čijem opisu posla je IT ili upravljanje informacionom bezbjednošću.

Trend razvoja u okviru indikatora navedenog operativnog cilja je dat u sljedećoj tabeli:

Indikator	Početna vrijednost	Vrijednost za 2023.	TREND ¹	Ciljana vrijednost do 2024.	Ciljana vrijednost do 2026.
Procenat prihvaćenih predloga od strane nacionalnog koordinacionog tijela, od ukupnog broja predloženih od strane sektorskih koordinacionih tijela	0	0		70%	100%
Procenat usvojenih zaključaka od strane Vlade CG na osnovu preporuka nacionalnog koordinacionog tijela	0	0		80%	100%

Napredak u indikatorima nije zabilježen iz razloga što se kasnilo sa realizacijom aktivnosti uspostavljanja tijela čiji rad direktno utiče na rezultat postavljenih indikatora kada je u pitanju navedeni operativni cilj.

Činjenica da rad i organizacija Vlade, kao najvišeg organa izvršne vlasti, do sada nije bila na odgovarajući način zakonski uređena, proizvela je izazove u pogledu određivanja nadležnosti, mandata, odgovornosti, strukture i unutrašnjeg funkcionisanja, što je u većem dijelu uticalo i na nerealizaciju predviđenih aktivnosti ovog operativnog cilja.

Važno je istaći da je prethodnu godinu obilježila aktivnost na izradi i donošenju Zakona o Vladi, Zakona o upravnom sporu, Zakona o inspekcijском nadzoru, kao i Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama. Saglasno cilju da se unaprijedi način izvještavanja od strane sudova i drugih institucija, radilo se na unapređenju kvaliteta Izvještaja Ombudsmana, Zaštitnika

¹ Isti trend u odnosu na prethodnu vrijednost

imovinsko pravnih interesa, kao i Upravnog suda. Potreba za donošenjem Zakona o Vladi prepoznata je već godinama unazad, a činjenica da rad i organizacija Vlade, kao najvišeg organa izvršne vlasti, nije bila na odgovarajući način zakonski uređena, proizvela je izazove u pogledu određivanja nadležnosti, mandata, odgovornosti, strukture i unutrašnjeg funkcionisanja. Ovim zakonom uređuje se sastav Vlade, njen mandat, organizacija, način rada, odlučivanje, ovlašćenja Vlade i člana Vlade od prestanka mandata do izbora nove Vlade, odnos sa drugim državnim organima i druga pitanja od značaja za rad Vlade.

OPERATIVNI CILJ 1.2 Poboljšanje dostupnosti, interoperabilnosti i upravljanja podacima

U okviru ispunjenja operativnog cilja 1.2 Poboljšanje dostupnosti, interoperabilnosti i upravljanja podacima, radilo se na stvaranju uslova za uspostavljanje interoperabilnosti elektronskih registara, unapređenju elektronske identifikacije te oblasti otvorenih podataka, kako kroz normativne i tematske alate tako i implementacijom projekata koji omogućavaju da se propisi realizuju u praksi i obezbijede nesmetano elektronsko poslovanje javne uprave.

Početkom 2023. godine urađena je migracija softverskog rješenja Jedinственog informacionog Sistema za razmjenu podataka (JSERP) i svih aktivnih ruta preko kojih se odvijala razmjena podataka na novu virtuelnu platformu u Ministarstvu javne uprave, koja obezbjeđuje veći kvalitet u pogledu brzine i sigurnosti rada sistema. U saradnji s UNDP-om, u okviru projekta "E usluge i digitalna infrastruktura kao mjera odgovora na COVID 19", Ministarstvo javne uprave je tokom 2023. godine izradilo Projektni zadatak sa tehničkim specifikacijama za unapređenje ovog sistema. U međuvremenu postojeća platforma svakako funkcionise omogućavajući aktivnu razmjenu podataka između registara. Trenutno, pristup platformi ima 18 institucija.

U Metaregistru (evidencija u elektronskom obliku o elektronskim registrima i informacionim sistemima koji se vode u organima, odnosno kojima upravljaju organi javne uprave) je prijavljeno 40-ak registara, a trenutno su aktivne elektronske razmjene podataka između 17 parova registara između kojih se odvija razmjena podataka putem nekog određenog web servisa. Tokom 2023. godine bilo je preko 2,5 miliona upita preko ovog sistema, od kojih se najviše upita obavlja preko servisa informacionog sistema Socijalnog kartona. Pokrenuta su dva ključna servisa: jedan prema Centralnom registru stanovništva u Ministarstvu unutrašnjih poslova, a drugi prema Centralnom registru poreskih obveznika i osiguranika u Upravi prihoda i carina. Jedna od važnih činjenica upotrebe drugih registara putem ovog sistema jeste da se u jednom danu servis CRS-a koristi u prosjeku oko 10.000 puta, a servis Uprave prihoda i carina preko 500 puta.

Unapređenje sistema JSERP je predviđeno tokom 2024. godine kroz budžet Ministarstva javne uprave. U prethodnom periodu MJU je radilo i na unapređenju **Kataloga elektronskih usluga** u cilju lakšeg pronalaska i pristupa elektronskim uslugama koje pruža javna administracija građanima i privredi. Samim tim tokom 2023. godine su pokrenute aktivnosti na izradi **Vodiča administrativnih postupaka Vlade Crne Gore**, koji ima za cilj da objedini sve usluge koje pruža državna uprava i predstavi građanima i privredi na jedinstven način. Vodič će sadržati i unificirane obrasce zahtjeva koje stranke mogu preuzeti prilikom informisanja o načinu ostvarivanja svojih prava i obaveza. Na ovaj način će se strankama omogućiti uvid u sve relevantne informacije na jednom mjestu, elektronski i u štampanom izdanju, čime će uštedjeti značajno vrijeme koje je potrebno provesti u istraživanju (pretraživanje portala, pozivanje putem telefona, obilazak šaltera, slanje upita i dr.). Sa druge strane, institucije će povećati efikasnost, jer će uštedjeti vrijeme na informisanju stranaka i slanju zahtjeva za kompletiranje dokumentacije. U konačnom, projekat

povećava transparentnost u radu javne uprave, gdje se sve stranke dovode u isti položaj kada je u pitanju informisanost o načinu ostvarivanja prava i obaveza.

Vodičem je predviđeno da svaka institucija izradi svoju elektronsku i štampanu verziju administrativnih postupaka, sa ličnim pečatom kada je u pitanju brendiranje, a isti će kasnije biti objedinjeni na novom Portalu eUprave u cilju pristupa svim uslugama sa jednog mjesta.

Tokom 2022. i 2023. godine, predstavnici Ministarstva javne uprave i Ministarstva unutrašnjih poslova radili su na pronalaženju najboljeg rješenja za upotrebu ID. Neophodno je intezivirati aktivnosti u cilju završetka usklađivanja zakonske regulative, koja se odnosi na lični identitet građana, u cilju prepoznavanja upotrebe identifikacionog broja.

U cilju unapređenja korišćenja nove lične karte, Ministarstvo unutrašnjih poslova je uspostavilo mogućnost provjere Identifikacionog broja od strane građana, čime su se stekli uslovi za dalje unapređenje elektronskih usluga baziranih na korišćenju nove lične karte.

Strategijom je prepoznata potreba održavanja obuka službenicima javne uprave u cilju pune primjene Zakona o upravnom postupku po principu sprovođenja upravnih aktivnosti na jednom mjestu kako bi se uspostavila praksa prikupljanja dokumentacije po službenoj dužnosti i elektronskim putem. Samim tim Uprava za ljudske resurse je na tu temu održala **osam obuka za 132 polaznika** za državne službenike i namještenike i **pet obuka za 160 polaznika** za lokalne službenike i namještenike.

Izazovi koji su identifikovani u cilju pune implementacije interoperabilnosti između institucija javne uprave je nedovoljna dostupnost podataka iz elektronskih registara putem web servisa, kao i nedovoljna ažurnost institucija u cilju regulisanja pravnih i organizacionih preduslova za razmjenu podataka, te neujednačena praksa proaktivne objave otvorenih podataka javnog sektora.

Indikator	Početna vrijednost	Vrijednost za 2023.	TREND ²	Ciljana vrijednost do 2024.	Ciljana vrijednost do 2026.
Broj institucija koje objavljuju podatke na Portalu otvorenih podataka	20	20		100	200
Broj elektronskih registara u metaregistru	12	40		80	150
Procenat e-usluga koje se vode u katalogu usluga elektronske uprave, a koje po jednom upitu mogu prikupiti podatke više od jednog registra	n/a	0		10% od svih elektronskih usluga iz kataloga e-usluga	20% od svih elektronskih usluga iz kataloga e-usluga

Indikatori koji prate razvoj navedenog operativnog cilja ne bilježe trend rasta. Naime, broj elektronskih registara u metaregstru se neznatno povećao. Kada je riječ o procentu eUsluga u katalogu usluga isti se nije mijenjao, naime Ministarstvo javne uprave je tokom 2023. godine inovirao postojeći modul Kataloga eusluga na portalu Vlade CG sa ciljem proširenja liste atributa koje isti sadrži. U narednom periodu se očekuje trend rasta ovog indikatora na način što će se postojeće stanje kataloga eUsluga revidirati sa novim informacijama. Indikator koji mjeri oblast otvorenih podataka je ostao nepromijenjen iz razloga što je Portal otvorenih podataka bio nedostupan nakon sajber napada i radi se na izradi novog portala otvorenih podataka, što će biti prepoznato kroz novi Akcioni plan. Takođe bitno je napomenuti da su česte promjene u

² Poboljšanje u odnosu na prethodnu vrijednost

organizaciji Vlade uticale na smanjenje određenih idnikatora koji su definisani da prate broj institucija, jer isti zavise od ukupnog broja ministarstava.

OPERATIVNI CILJ 1.3 Povećana pokrivenost i modernizacija elektronske komunikacione infrastrukture

Donošenjem Novog Zakona o elektronskim komunikacijama, u cilju usaglašavanja regulatornog okvira u oblasti elektronskih komunikacija sa EU regulativom, biće ostvareni i specifični ciljevi kao što su povećanje konkurentnosti i kvaliteta usluga koje se pružaju na tržištu elektronskih komunikacija, uticaj na životnu sredinu, povećanje transparentnosti podataka, smanjenje nepotrebnog umnožavanja građevinskih radova i povezanih troškova, kao i ostvarivanje digitalizacije javnog sektora i pružanja efikasnijih digitalnih usluga građanima. Visoki troškovi građevinskih radova na postavljanju mreža velikih brzina će biti značajno smanjeni primjenom principa izgradnje integrisane infrastrukture, pri kojoj koordinisani građevinski radovi istovremeno grade i instaliraju nekoliko vrsta infrastrukture, što posebno podrazumijeva optičke infrastrukture. Takođe, očekuje se uklanjanje drugih uočenih barijera, kao što su neefikasno korišćenje postojeće fizičke infrastrukture mrežnih operatora, odsustvo jedinstvene baze podataka o postojećoj fizičkoj infrastrukturi i nekoordinacija u izvođenju građevinskih radova. Navedeno podrazumijeva transponovanje Direktiva 2018/1972/EU o Evropskom kodeksu elektronskih komunikacija u zakonodavni okvir Crne Gore, kao i prenos dijela Direktive EU 2014/61, koja reguliše funkcionisanje fizičke infrastrukture prilagođene mrežama velikih brzina.

Strategija za razvoj 5G mobilnih komunikacionih mreža³ je usvojena, a Strategijom su definisani načini prevazilaženja barijera u razvoju 5G mreža u Crnoj Gori, koji podrazumijeva omogućavanje pristupa 5G brzinama (većim od 100 Mb/s) svim domaćinstvima, privrednim subjektima i javnim korisnicima na području Crne Gore. Ambicija je da se premosti digitalni jaz u dostupnosti pristupa s brzinama većim od 100 Mb/s između urbanih i ruralnih područja, te razvijenih i manje razvijenih dijelova Crne Gore.

Sa druge strane, Nacionalni plan razvoja širokopoljasnih mreža velikih brzina je predviđen u okviru projekta Razvoja infrastrukture za širokopoljasi pristup internetu u Crnoj Gori, u trajanju od 18 mjeseci i za ovu aktivnost je planirano izdvajanje iz budžeta u visini od 30.000.00€. Međutim, uložnim naporima, došlo se do dogovora sa ITU (Međunarodnom unijom za telekomunikacije) da se navedeni Plan izradi u partnerstvu tako da će se sredstva potrebna za realizaciju istog smanjiti na 10.000 €. Izrada ovog plana počinje u II kvartalu 2024. godine, a planirani završetak je kraj III kvartala iste godine. Ova aktivnost je usko vezana za aktivnost Tehničke pomoći za ažuriranje dokumentacije (dobijenog granta od 525.000,00 € od WBIF-a) za Projekat „Razvoj infrastrukture za širokopoljasi pristup internetu“. Realizacija Tehničke pomoći je započela 29. marta 2023. godine i rezultati će se u većoj mjeri koristiti za izradu Nacionalnog plana razvoja širokopoljasnih mreža velikih brzina.

U okviru aktivnosti koje su definisane ovom strategijom, sa ciljem ispunjavanja operativnih ciljeva, Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost je nosilac za aktivnost koja se odnosi na dodjelu radio-frekvencija iz opsega namijenjenih za 5G. Navedena aktivnost je sprovedena od strane Agencije kroz postupak javnog nadmetanja za dodjelu odobrenja za korišćenje radio-

³ [Predlog strategije za razvoj 5G mobilnih komunikacionih mreža u Crnoj Gori 2023 - 2027. godina sa Predlogom akcionog plana 2023 - 2024. godina \(www.gov.me\)](http://www.gov.me)

frekvencija iz opsega 700 MHz, 3,6 GHz i 26 GHz (pionirski 5G opsezi). Mobilnim operatorima su dodijeljene radio-frekvencije iz opsega 700 MHz i 3,6 GHz, dok su radio-frekvencije iz opsega 26 GHz ostale nedodijeljene zbog nezainteresovanosti mobilnih operatora za njihovu dodjelu i korišćenje. Postupak dodjele radio-frekvencija iz navedenih opsega formalno je okončan 9. februara 2023. godine, izdavanjem odobrenja za korišćenje radio-frekvencija iz opsega 700 MHz i 3,6 GHz mobilnim operatorima. Na taj način je ova aktivnost u potpunosti realizovana, u za to predviđenim rokovima. Odobrenjima za korišćenje radio-frekvencija iz opsega 700 MHz i 3,6 GHz mobilni operatori su obavezani da ispune stroge zahtjeve u pogledu obima i dinamike pokrivanja signalom mreže i u pogledu razvoja 5G mreže. Sva tri mobilna operatora su obavezna da do kraja 2026. godine obezbijede proširenje pokrivenosti signalom mreže koji omogućava pružanje usluge prenosa podataka po kriterijumu 10/3 Mb/s na bazi korisničkog iskustva na 98% stanovništva Crne Gore, s tim što se od njih zahtijeva da pokriju po pet ruralnih oblasti u kojima trenutno nijesu dostupne usluge širokopojsnog prenosa podataka.

Nadalje, operatori su obavezni da do kraja 2026. godine obezbijede dostupnost usluge prenosa podataka po kriterijumu 30/10 Mb/s, a do kraja 2030. godine po kriterijumu 100/30 Mb/s na bazi korisničkog iskustva za najmanje 75% stanovništva Crne Gore. Takođe, svaki od mobilnih operatora je obavezan da do kraja 2026. godine obezbijedi, i nakon isteka toga roka održava, neprekidnu pokrivenost signalom mreže svih autoputeva i svih magistralnih puteva, a do kraja 2030. godine i svih regionalnih puteva u Crnoj Gori, kao i da do kraja 2026. godine obezbijedi, i nakon isteka toga roka održava, pokrivenost signalom mreže akvatorijuma Skadarskog jezera koji pripada Crnoj Gori, akvatorijuma Bokokotorskog zaliva i dijela teritorijalnih voda Crne Gore do 1 nm od obale, a do kraja 2030. godine i djelova teritorije nacionalnih parkova u Crnoj Gori gdje se nalazi turistička infrastruktura.

Prema rezultatima softverske predikcije, signalom NR mobilnih mreža na kraju 2023. godine bilo je pokriveno je oko 83% stanovništva Crne Gore, a 5G usluge su dostupne u svim opštinama u Crnoj Gori.

Pored toga, nastavljen je razvoj pristupnih mreža zasnovanih na kablovima sa optičkim vlaknima (FTTH/B). Operatori fiksnih elektronskih komunikacionih mreža svoju pristupnu mrežu zasnovanu na kablovima sa optičkim vlaknima razvijaju primjenom GPON tehnologije, koja omogućava značajno veće brzine pristupa Internetu, što za posljedicu ima veći kvalitet usluga za krajnje korisnike. Na kraju 2023. godine FTTH/B pristupne mreže su bile dostupne krajnjim korisnicima u svakoj opštini u Crnoj Gori.

Na osnovu raspoloživih podataka, procjenjuje se da je na kraju 2023. godine sa FTTx pristupnim mrežama bilo pokriveno 74% domaćinstava, sa VDSL-om 69%, HFC-om 49%, ADSL-om 18%, dok oko 15% domaćinstava nije bilo pokriveno sa fiksnim širokopojsnim pristupom.

Vrijednost indikatora koji prate realizaciju ovog cilja nijesu znatno promijenjeni, ali ipak prate blagi trend rasta u odnosu na početnu vrijednost.

Indikator	Početna vrijednost	Vrijednost za 2023.	TREND	Ciljana vrijednost do 2024.	Ciljana vrijednost do 2026.
Udio građana koji koriste internet	82,20%	88,4%		86%	89%
Procenat pokrivenosti domaćinstava fiksnim BBom brzinom od 100Mbps+	76,70%	79,21%		81.6%	86.4%

Izazovi koji su uticali na kašnjenje realizacije većeg broja aktivnosti se ogledaju takođe, kao i kod drugih ciljeva, u organizacionim promjenama Vlade Crne Gore te i u organizacionim promjenama samog Ministarstva ekonomskog razvoja.

OPERATIVNI CILJ 1.4 Razvoj i unapređenje digitalnih znanja i vještina crnogorskog društva

Kroz ovaj operativni cilj, definisane su aktivnosti koje obuhvataju poboljšanje uslova za podizanje nivoa digitalnih vještina. Ministarstvo prosvjete je uložilo značajan napor u realizaciji aktivnosti koje su predviđene Akcionim planom za 2023. godinu. Tokom izvještajnog perioda akreditovano je **4** programa, dok je reakreditovana **1** ustanova visokog obrazovanja od strane Agencije za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja. Ministarstvo nauke i tehnološkog razvoja je izvršilo stipendiranje 3 studenta iz oblasti IKT.

Tokom 2023. NVO Multimedijal MNE je uz podršku Centra za stručno obrazovanje pripremio:

- Program obrazovanja za sticanje ključnih vještina za obavljanje poslova fotografa za digitalnu obradu fotografija i
- Program obrazovanja za sticanje digitalne ključne kompetencije-Corel DRAW

ICT Cortex je uz podršku Centra za stručno obrazovanje pripremio program obrazovanja za sticanje ključnih vještina za manuelno testiranje softvera na osnovnom nivou.

Na osnovu podataka iz IS crnogorskog obrazovanja (MEIS), koje su u obavezi da evidentiraju organizatori obrazovanja odraslih, u 2023. godini obučeno je **37** osoba iz oblasti IKT-a, i to iz programa:

- Program obrazovanja za sticanje ključne kompetencije,
- Digitalni marketing,
- Baze podataka,
- Rad na računaru - Zavod za zapošljavanje Crne Gore i
- Rad na računaru - Narodni univerzitet Milun Božović.

Nadalje, kada su u pitanju planirane obuke, Ministarstvo javne uprave je 28. februara 2022. godine objavilo Javni konkurs za finansijsku podršku projektima/programima koji doprinose razvoju digitalizacije u 2022. godini pod nazivom „**ICT za sve - digitalizuj se**“⁴. Javni konkurs je imao za cilj da doprinese realizaciju raznovrsnih aktivnosti predloženog projekta nevladinih organizacija realizuje više aktivnosti koje će doprinjeti sprovođenju obuka/edukacija i interaktivnih radionica za starija lica iz IKT oblasti. Naime, u cilju uspješne implementacije navedene aktivnosti, neophodno je bilo implementirati set definisanih aktivnosti od strane nevladinih organizacija, kroz početno istraživanje (monitoring) znanja i vještina za upotrebu IKT-a za starija lica, a u cilju definisanja plana, koncepta i sadržaja obuka/edukacija i interaktivnih radionica za ciljnu populaciju. Takođe, kroz definisanje i distribuciju priručnika za starija lica utičemo na podizanje svijesti o značaju i upotrebi IKT-a u svakodnevnom životu, dok će se kroz promotivne aktivnosti doprinjeti podizanju svijesti o važnosti digitalizacije i upotrebi IKT-a u svakodnevnom životu. Ciljna

⁴ [Javni konkurs za finansijsku podršku projektima/programima - razvoj digitalizacije u 2022. \(www.gov.me\)](http://www.gov.me)

grupa kroz navedenu sektorsku podršku su starija populacija 65+, penzioneri i korisnici domova starih što je i prepoznato u jednoj od aktivnosti Akcionog plana.

Samim tim, na osnovu Odluke o raspodjeli sredstava za finansiranje projekata/programa NVO „ICT za sve – digitalizuj se“ u 2022/2023 godini realizovano je šest projekata iz oblasti IKT u okviru kojih je:

- 168 starijih lica 65+ prošlo edukacije o upotrebi elektronskih usluga, upotrebi mobilnih aplikacija i IKT tehnologija u svakodnevnom životu;
- 212 korisnika domova starih je prošlo edukacije o upotrebi elektronskih usluga, upotrebi mobilnih aplikacija i IKT tehnologija u svakodnevnom životu;
- preko 1000 osoba je informisano o benefitima mobilnih aplikacija u svakodnevnom životu.
- Sprovedeno istraživanje o potrebama starijih lica u cilju procjene znanja i digitalnih vještina neophodnih za upotrebu ICT;
- Razvijena web aplikacija sve na jednom mjestu koja promovise uključenost starijih u digitalno društvo i približava digitalne usluge starijim licima;
- Besplatan internet za 140 korisnika Doma starih u BP i 1000 članova udruženja penzionera iz BP tokom 6 mjeseci;
- Kreirana baza starijih osoba (500 lica) i uspostavljena Viber grupa IKT za starije kao sredstvo česte komunikacije i inetrakcije sa članovima, a sve u cilju unapređenja njihovih IKT vještina;
- Sprovedene promotivne kampanje o benefitima digitalizacije i upotrebe IKT putem društvenih mreža (Facebook, Instagram);
- Izrađen edukativni (tutorijali) i promotivni material;
- Angažovano više od 30 studenata, volontera, za izradu implementaciju projekata;

Ministarstvo javne uprave je strateškim dokumentima, kao i Srednjoročnim programom rada Vlade Crne 2022-2024. identifikovalo potrebu za uspostavljanje savremene online platforme za edukaciju javnih službenika, učenika, studenata, mladih, ranjivih kategorija društva. Isto tako, Programom ekonomskih reformi 2023-2025. godine Crna Gora je prepoznala strateški značaj Digitalne akademije i istu uvrstila u jednu od 20 reformskih mjera. S tim u vezi, Ministarstvo je uspostavilo **Digitalnu akademiju** - online platforme za edukaciju i povezivanje svih relevantnih aktera koji rade na građenju digitalnih i liderskih vještina javnih službenika, studenata i ranjivih grupa od strateškog značaja. Suština Digitalne akademije je kreiranje brzih programa za unapređenje kompetencija i vještina za digitalnu transformaciju Crne Gore, kao i jačanje digitalne svijesti crnogorskog društva i digitalne konkurentnosti ICT sektora.

U svrhu stvaranja efikasne, profesionalne, odgovorne i ka građanima orjentisane javne administracije, potrebno je stvoriti sistemski i kontinuiran proces stručnog osposobljavanja i usavršavanja službenika u domenu digitalnih i njima komplementarnih vještina, odnosno i omogućiti njihov kontinuirani razvoj. Takav sistem se ne može se uspostaviti bez stručnih, odgovornih i motivisanih za rad službenika javne administracije, a do toga cilja se dolazi najprije kroz prepoznavanje zajedničke misije između organizacije i njenih zaposlenih, zatim prepuštanje pojedincima slobode da izaberu učenje koje im je potrebno da bi ostvarili tu misiju, i konačno kroz podršku da slijede sopstvene radoznalosti i savladaju potrebne vještine i znanja na tom putu. I da taj ciklus ponavljaju stalno, uvijek stavljajući prostor za dodatne ambicije i profesionalnu afirmaciju. Jedan od ciljeva subjekata uključenih u rad Digitalne Akademije je motivacija polaznika da tokom pohađanja programa rade u samoorganizovanim, multidisciplinarnim timovima na

zadacima što je moguće bliže onima sa kojima će se stvarno susresti. Tako će svako mjesto učenja vremenom postati mjesto rada, a svako radno mjesto takođe i mjesto učenja, što sve ide u pravcu u razvijanja tehničkih, upravljačkih, ličnih i socijalnih vještina čiji rezultat su:

- "Digitalni" građani: ljudi koji namjenski i samopouzvano koriste digitalnu tehnologiju za komunikaciju, pronalaženje informacija i kupovinu dobara / usluga i obavljanje svakodnevnih zadataka;
- "Digitalni" radnici: ljudi koji imaju sposobnost da procjenjuju, konfiguriraju, razvijaju i koriste složene digitalne sisteme;
- "Digitalni" kreatori/stvaraoci: ljudi koji imaju vještine za izgradnju digitalne tehnologije i inoviranje u ovom domenu.

Akademija takođe ima za cilj uključivanje i edukaciju studenata, marginalizovanih grupa, kao i starijih osoba u dijelu digitalne transformacije i vještina, a sa ciljem prevazilaženja digitalnog jaza i u namjeri da nijedan građanin u Crnoj Gori ne ostane bez mogućnosti sticanja vještina za 21. vijek, uprkos socijalnim, materijalnim, demografskim i drugim preprekama na koje nailazi.

U toku 2023.godine uspješno je realizovano 6 programa edukacija iz različitih oblasti, gdje je 120 polaznika Akademije odslušalo iste fizičkim prisustvom ili putem online. Isto tako, za pojedine edukacije kao što su ChatGPT, Primjena vještačke inteligencije obezbjedili smo live streaming putem Youtube kanala Ministarstva javne uprave, gdje smo na dan 06.12.2023.godine imali više od 500 pregleda.

U sledećoj tabeli je prikazano broj prijavljenih polaznika, broj polaznika po koji su ispratili edukacije, kao i načinu praćenja edukacije (live, online, hibridni).

Naziv treninga	Oblik treninga	Broj prijavljenih	Broj učesnika		Broj pregleda putem live streaming kanala	
			1. dan	2. dan	1. dan	2. dan
Transformativno liderstvo i upravljanje promjenama	Online	40	28	24	-	-
"Human-Centered Design" - uvod u dizajn usmjeren na čovjeka	Online	40	20	13	-	-
"Cybersecurity" - informaciona bezbjednosti i zaštita podataka	Uživo	15	7	-	-	-
"Security awareness and tools to meet the challenges"	Online	100	26	-	-	-
"Cyber Security for System Administrators"	Hibridno	20	17	-	190	-
"Konfliktni menadžment u javnoj upravi"	Uživo	22	19	18	-	-

"Budućnost digitalizacije: Primjena vještačke inteligencije i mašinskog učenja"	Hibridno	30	8	6	83	105
"ChatGPT: Primjena, izazovi i etička pitanja"	Hibridno	77	14	9	75	46
Ukupno		344	-	120	348	151

na dan 6.12.2023.

Kada su u pitanju indikatori učinka, koji prate navedeni operativni cilj, bilježi se **pad** oba indikatora. Naime, broj obučениh građana/ki iz osjetljive grupe građana koji su pohađali obuke za ICT kod organizatora obrazovanja odraslih, tokom 2022. iznosi 91, dok tokom 2023. godine nije bilo obučениh građana. Isto tako, tokom 2022. godine je evidentiran porast procenta diplomiranih studenata studijskih programa iz oblasti IT-ja na **11%**, dok je 2023. evidentiran pad na **9% čime nisu ostvarene ciljne vrijednosti za 2024.**

Indikator	Početna vrijednost	Vrijednost za 2023.	TREND ⁵	Ciljana vrijednost do 2024.	Ciljana vrijednost do 2026.
Procenat diplomiranih studenata studijskih programa iz oblasti IT-ja u odnosu na ukupan broj diplomiranih studenata na svim univerzitetima	8,00% 2022: 11%	9%		12%	15%
Broj obučениh građana/ki iz osjetljive grupe građana koji su pohađali obuke za ICT kod organizatora obrazovanja odraslih	0 2022: 91	0		300	600

OPERATIVNI CILJ 2.1 Podizanje svijesti građana i privrede o važnosti digitalnog razvoja

Česte organizacione i strukturne promjene rezultirale su većem broju djelimično realizovanih, odnosno nerealizovanih aktivnosti.

Sa ciljem ubrzanja digitalne transformacije javne uprave i efikasnog pružanja usluga građanima i biznis zajednici u Crnoj Gori Ministarstvo javne uprave je u saradnji sa UNDP-jem 2022. sprovelo II ciklus „Istraživanja o zadovoljstvu građana postojećim i identifikaciji potreba za novim e-uslugama⁶“, kako bi se ocijenio stepen zadovoljstva postojećim e-uslugama koje nudi javna uprava, kao i utvrdili stavovi i preferencije o korišćenju e-usluga te dali prijedlozi za dalje unapređenje. Isto tako, u II kvartalu ove godine će se pokrenuti III ciklus Istraživanja, sa ciljem upoređivanja podataka dobijenih na osnovu dva ciklusa istraživanja koji će predstavljati osnovno polazište za definisanje daljih smjernica djelovanja javne uprave kada je u pitanju digitalizacija usluga po mjeri građana. Istraživanje je pokazalo da je u Crnoj Gori malo više od **50%** građana uglavnom upoznato sa elektronskim uslugama, dok **38,2%** preduzetnika smatra da je potrebno omogućiti obavljanje cjelokupne usluge onlajn. Isto istraživanje navodi da od e-usluga građani

⁵ pad vrijednosti u odnosu na prethodni period

⁶ [Ocjena zadovoljstva postojećim i identifikacija potreba za novim e-uslugama – istraživanje sa građanima i biznis zajednicom | United Nations Development Programme \(undp.org\)](#)

najviše koriste sljedeće usluge: zakazivanje pregleda kod ljekara, uvid u rezultate laboratorijskih nalaza, rezultati testiranja i digitalna covid potvrda, provjera podataka u biračkim spiskovima, usluge iz domena zdravstvenog osiguranja, upis u obrazovno-vaspitne ustanove (fakultete, škole, vrtići), zahtjevi, potvrde i obrasci koje izdaju glavni grad, prijestonica, lokalne samouprave. S druge strane, e-usluge s kojima su preduzetnici najzadovoljniji su: predaja finansijskih izvještaja, elektronske javne nabavke, e-Fiskalizacija, prijave i uplata poreza na zarade i doprinose za socijalno osiguranje, podnošenje mjesečne prijave i povraćaj PDV-a, korišćenje SEP-a (portal za lica koji nisu u sistemu PDV-a) i zahtjevi za akcize.

Ministarstvo javne uprave je u okviru mehanizma podrške koji pruža Regionalna škola javne uprave (ReSPA), kroz In country support, izradilo dokument **Komunikaciona kampanja u sprovođenju Strategije digitalne transformacije Crne Gore**⁷ koji je Vlada Crne Gore usvojila u aprilu 2023. godine. Dokument Plan komunikacije u sprovođenju Strategije digitalne transformacije Crne Gore će doprinijeti podizanju svijesti građana/ki i privrede o važnosti digitalnog razvoja. Komunikacionom kampanjom želi se postići prevashodno kontinuirano procentualno povećanje broja državnih organa koji će sprovoditi aktivnosti iz zajedničke komunikacione kampanje, sa ciljem davanja poruka istog sadržaja građanima/kama i privredi i neophodne sinhronizacije državne uprave u komunikaciji u oblasti digitalne transformacije. Shodno navedenom, Direktor za infrastrukturu, informacionu bezbjednost, digitalizaciju i e-service Ministarstva javne uprave je u prethodnom periodu kandidovao PR plan za promociju eUsluga, projekata i događaja za I kvartal 2024. godine. Naime, od prispjelih Akcionih planova sačinice se PR Komunikaciona strategija za prvi kvartal tekuće godine Ministarstva javne uprave. Ovakav način komunikacije sa već prepoznatim, aktivnostima, odgovornostima, uključenim stakeholderima i indikatorima će umnogome doprinijeti podizanju svijesti o eUslugama i projektima koje sprovodi Ministarstvo javne uprave samostalno ili u saradnji sa drugim organima. Upravo uključivanje ciljne javnosti (građana, biznis zajednice, lokalne samouprave, predstavnika državne uprave) možemo smatrati krajnjim ciljem na putu ka usvajanju promjena koje nosi digitalna transformacija, odnosno stvaranja svijesti i procesa promjena digitalne kulture.

Ministarstvo javne uprave je u prethodnom periodu kroz razne promotivne aktivnosti i komunikacione kanale radilo na promjeni digitalne svijesti građana i privrede o važnosti svih segmenata koje su sastavni dio digitalizacije.

U decembru 2023. godine, organizovani su info dani na temu programa **Digitalna Evropa**, koji sprovodi Evropska komisija sa ciljem unapređenja digitalne transformacije, kroz pružanje podrške razvoju digitalnih tehnologija, infrastrukture i vještina. Predstavnici sjevernih i južnih opština imali su prilike da se upoznaju sa programom koji sprovodi Evropska komisija, sa ciljem unapređenja digitalne transformacije, kroz mogućnosti ostvarivanja podrške u razvoju digitalnih tehnologija, infrastrukture i vještina. Ovaj događaj je predstavljao i početak dijaloga sa lokalnim samoupravama koji će se nastaviti i tokom 2024. godine u cilju razmjene iskustava i definisanje projekata od zajedničkog interesa.

Pored navedenih promotivnih događaja, koje je ministarstvo realizovalo, u izvještajnom periodu, u saradnji sa UNDP, su realizovane i određene promo kampanje i to:

- Promo kampanja za upis u predškolske ustanove u Crnoj Gori
- Promo događaj u cilju afirmacije Dana djevojčica u ICT-u
- Promo Digitalna akademija (koncipiranje kurikuluma i poziv za zainteresovane mentore)

⁷ [Informacija o Komunikacionoj kampanji u sprovođenju digitalne transformacije Crne Gore \(www.gov.me\)](http://www.gov.me)

- Promo kampanja rezultata II ciklusa istraživanja upotrebe e-usluga
- Edukacija u okviru DA “Security Awareness and Tools to Meet the Challenges”
- Promo kampanja upisi na fakultete u Crnoj Gori
- Promo kampanja za uslugu digitalnog potpisivanja ugovora za studente UCG
- Promo kampanja za prijave u đачke i studentske domove
- Promo kampanja Sistem za elektronsku nalatu administrativnih taksi i naknada NS NAT
- Radionica za državne službenike na temu digitalizacije javne uprave
- Promo kampanja za studentske i đачke stipendije i kredite
- Edukacija u okviru DA “Budućnost digitalizacije: Primjena vještačke inteligencije i mašinskog učenja”
- Edukacija u okviru DA “Chat GPT: Primjena, izazovi i etička pitanja”
- Kick off event: Administracija bez papira
- Takmičenje za srednjoškolce “Cyber odgovorni: Lov na hakerski kod”

Kada su u pitanju indikatori koji prate ovaj operativni cilj, neophodno je pomenuti da su početne vrijednosti indikatora definisane shodno istraživanju koje je u saradnji sa UNDP sprovedeno od strane kompanije IPSOS 2019. godine „Istraživanje sa građanima i preduzećima u vezi sa korišćenjem i stavovima prema e-uslugama u Crnoj Gori“. Naime, vrijednost indikatora koji prati informisanost građana/ki o e-uslugama za 2022. godinu je prikazan iz istraživanja „Ocjena zadovoljstva postojećim i identifikacija potreba za novim e-uslugama – istraživanje sa građanima i biznis zajednicom za 2022. godinu“⁸, koje je sprovedla kompanija CEED u saradnji sa UNDP-jem. Vrijednost indikatora za 2023. godinu nije prikazan iz pomenutog izvještaja, iz razloga što je realizacija aktivnosti za izradu Izvještaja za 2023. godinu pomjerena za mjesec april tekuće godine. Kako je 2023. godine Ministarstvo javne uprave osiguralo praćenje ovih indikatora i kroz zvanično istraživanje koje sprovodi MONSTAT, kako bi imali vrijednost pomenutih indikatora tokom cjelokupnog trajanja sprovođenja Strategije digitalne transformacije, vrijednosti indikatora je u blagom porastu shodno zvaničnom istraživanju od strane MONSTAT-a.

Indikator	Početna vrijednost	Vrijednost za 2023.	TREND	Ciljana vrijednost do 2024.	Ciljana vrijednost do 2026.
Procenat državnih organa koji su aktivno uključeni u komunikacionoj kampanji	/	0	↔	50% državnih organa u odnosu na ukupan broj	75% državnih organa u odnosu na ukupan broj
Procenat građana informisanih o dostupnosti i načinu korišćenja elektronskih usluga	22% građana sebe smatra uglavnom ili potpuno upoznatim sa elektronskim uslugama	53,1% ⁹ 33% (MONSTAT) (- ¹⁰) 39,5% (MONSTAT)	↗	45% građana sebe smatra uglavnom ili potpuno upoznatim sa elektronskim uslugama	65% građana sebe smatra uglavnom ili potpuno upoznatim sa elektronskim uslugama

⁸ [Ocjena zadovoljstva postojećim i identifikacija potreba za novim e-uslugama – istraživanje sa građanima i biznis zajednicom – 2022 | United Nations Development Programme \(undp.org\)](#)

⁹ Vrijednost indikatora iz [Istraživanja Ocjena zadovoljstva postojećim i identifikacija potreba za novim e-uslugama – istraživanje sa građanima i biznis zajednicom – 2022](#)

¹⁰ Vrijednosti ovog indikatora za 2023. godinu se dobijaju kroz Istraživanje koje sprovodimo u saradnji sa UNDP, a čija je realizacija pomjerena za april 2024. godine.

Procenat informisanosti privrede o dostupnosti i načinu korišćenja elektronskih usluga	87% privrede sebe smatra uglavnom ili potpuno upoznatim sa elektronskim uslugama	59,4% ¹¹ 81,9% (MONSTAT) (-) 82,6% (MONSTAT)		90% privrede sebe smatra uglavnom ili potpuno upoznatim sa elektronskim uslugama	95% privrede sebe smatra uglavnom ili potpuno upoznatim sa elektronskim uslugama

OPERATIVNI CILJ 2.2 Unapređenje kvaliteta, količine i upotreba e-usluga

Kao i tokom 2022. godine aktivnosti Direktorata za infrastrukturu, informacionu bezbjednost, digitalizaciju i e-servise Ministarstva javne uprave tokom 2023. su bile usmjerene na sistematsko povećanje atraktivnosti, kvaliteta, kvantiteta, interoperabilnosti i lakoće korišćenja elektronskih usluga. Samim tim kontinuirano se radilo na aktivnostima koje za cilj imaju povećanje broja i kvaliteta online usluga, te povezivanje sa ključnim sistemima kako bi se omogućilo kreiranje elektronskih usluga najvećeg nivoa sofisticiranosti

Donacijom delegacije Evropske Unije, a u saradnji sa UNDP-em pokrenuta je realizacija aktivnosti iz projekta “eUsluge i digitalna infrastruktura kao mjera odgovora na COVID-19” sa ciljem da se ubrza digitalna transformacija javne uprave u Crnoj Gori uz razvoj novih i nadogradnju postojećih platformi i složenih softverskih sistema, kao i kompleksnih elektronskih usluga koje zadovoljavaju, prije svega, potrebe građana i privrede. Jedna od prioriternih aktivnosti koja je prepoznata navedenim projektom je uspostavljanje efikasnog i održivog integrisanog sistema pojednostavljenih elektronskih procedura za građane i privredu, što će se prevashodno realizovati kroz implementaciju prioriternih elektronskih usluga koje imaju veliki uticaj na građane i privredu u saradnji sa institucijama koje pružaju ove usluge.

- U saradnji sa Ministarstvom prosvjete, nastavljena je realizacija unapređenja usluga koje ova institucija pruža, pa su samim tim tokom 2023. godine realizovane usluge unapređenja **zahtjeva za dodjelom studentskog kredita i stipendija**. Obezbijedjeno je prvi put **digitalno potpisivanje ugovora između studenata i Univerziteta Crne Gore** sa novom elektronskom ličnom kartom, unaprijeđene su usluge **Upisa na fakultete** kao i **apliciranje za đačke i studentske domove**.

Statistika koja govori o broju podnešenih elektronskih prijava u 2023. godini za nekom uslugom iz domena obrazovanja, prikazana je u sledećoj tabeli:

Elektronska usluga	Broj elektronskih zahtjeva u 2023.
Online upis u predškolsko	6020
Online upis u I razred OŠ	5122
Online upis u I razred SŠ	5890
Online upis na fakultet	3479

¹¹ Vrijednost indikatora iz [Istraživanja Ocjena zadovoljstva postojećim i identifikacija potreba za novim e-uslugama – istraživanje sa građanima i biznis zajednicom – 2022](#)

Online upis na đачke i studentske domove	3852
Online prijave za studentske kredite	6071
Online prijave za stipendije	1457

- U prethodnom periodu su pokrenute aktivnosti na realizaciji online usluga: prijava rođjenja i prijava smrti od strane Kliničkog centra prema Ministarstvu unutrašnjih poslova putem elektronske razmjene podataka, kao i online zakazivanje vjenčanja i online plaćanje poreza na nepokretnost sa Glavnim gradom.
- Iz nadležnosti Ministarstva javne uprave radi se na realizaciji novog informacionog sistema u cilju unapređenja Registra nevladinih organizacija i političkih partija, sa mogućnošću automatskog generisanja izvoda o upisu u Registar, kao i digitalizacija svih procesa od registracije, promjene činjeničnog stanja do prestanka odnosno brisanja NVO organizacije
- Takođe, u procesu unapređenja su usluge iz nadležnosti Ministarstva pravde Zahtjev za izvod iz kaznene i prekršajne evidencije uz mogućnost online plaćanja istih, kao i uspostavljanje nove e-usluga Online pregled kazni - koja će obezbjediti mogućnost elektronske provjere od strane građana i pravnog lica, prekršajnu i kaznenu evidenciju, sa mogućnošću elektronskog plaćanja kazne ukoliko ista postoji.
- Radi se i na nadogradnji procesa sistema javnih nabavki na način da prvorangirani privredni subjekat bude oslobođen dostavljanja dijela obavezne dokumentacije kao što je dokaz o izmirenim poreskim obavezama i dokaz da se protiv tog privrednog subjekta ne vodi krivični postupak.
- Potpisan je Ugovor sa odabranim Konzorcijumom u cilju implementacije jedinstvenog Portala eUprave.
- Pokrenut tenderski postupak za izradu novog Registra državnih organa/institucija u Crnoj Gori na centralnom i lokalnom nivou, čija implementacija se očekuje u februaru 2024.godine.

Takođe, u cilju pružanja efikasnih elektronskih usluga građanima i privredi implementiran je **nacionalni sistem za elektronsku naplatu i kontrolu naplata administrativnih taksi i naknada – (NS NAT)**¹². U toku 2023. godine u cilju realizacije ovog projekta sistem je unaprijeđen kako bi građanima omogućili da na što jednostavniji način plate neku uslugu. Unapređenje sistema se ogleda u implementaciji novog kanala plaćanja državnih administrativnih taksi i ostalih plaćanja iz nadležnosti organa državne uprave. Pored jednostavnog procesa plaćanja i evidencije korisničkih transakcija, jedan od glavnih ciljeva je i izbjegavanje greške prilikom plaćanja. Sistem ima mogućnost plaćanja više transakcija kroz realizaciju jedne sintetičke transakcije. U cilju integracije sistema ePlaćanja sa portalima za pružanje elektronskih usluga, pripremljena je posebna tehnička specifikacija, koja

¹² [ePlaćanje \(eplacanje.gov.me\)](http://ePlaćanje(eplacanje.gov.me))

jasno definiše tehničke detalje. Na ovom sistemu tokom 2023. godine su objavljene usluge čije takse građani mogu platiti online i to za sledeće institucije:

- Ministarstvo javne uprave;
- Ministarstvo zdravlja;
- Ministarstvo ekonomskog razvoja;
- Ministarstvo saobraćaja i pomorstva;
- Ministarstvo kulture i medija;
- Ministarstvo pravde;
- Zavoda za metrologiju.

U cilju dalje implementacije i lakšeg razvoja novih elektronskih usluga, uz smanjenje troškova i vremena, istovremeno obezbeđujući veću interoperabilnost između institucija i pratećih rešenja, kao i punu primjenu lične karte koja sadrži kvalifikovani certifikat za elektronsku identifikaciju i certifikat za kvalifikovani elektronski potpis, tokom 2023. su pokrenute aktivnosti na unapređenju Sistema za elektronsku identifikaciju i autentifikaciju korisnika (NS eID). Samim tim, integracijom elektronskih usluga sa NS eID sistemom će se vršiti potvrda identiteta korisnika, na bezbjedan i siguran način, nakon čega korisnik nastavlja sa realizacijom pokrenute usluge.

Nadalje, Nacionalnim akcionim planom za implementaciju Partnerstva za otvorenu upravu u Crnoj Gori 2023-2024. prioritetno je prepoznato pet oblasti, gdje se jedna od dvadeset prepoznatih mjera upravo odnosi na digitalizaciju usluga na lokalnom nivou. Ministarstvo javne uprave i Kancelarija Ujedinjenih nacija za projektne usluge (UNOPS) su 08. septembra 2023. godine ozvaničili međusobnu saradnju zaključivanjem Memoranduma o razumijevanju između Ministarstva javne uprave Crne Gore i Kancelarije Ujedinjenih nacija za projektne usluge (UNOPS), a koji treba između ostalog da omogući saradnju na realizaciji navedenog projekta u narednom periodu. Opšti cilj projekta „**Digitalna transformacija na lokalnom nivou**“ je doprinos povećanju odgovornosti, transparentnosti, inkluzivnosti, efikasnosti i efektivnosti uprave na lokalnom nivou, dok se pod specifičnim ciljem podrazumijeva unapređenje funkcionisanja elektronske uprave i pružanja elektronskih usluga na lokalnom nivou u Crnoj Gori. Implementacija projekta je planirana da se primjeni na svih 25 lokalnih samouprava u Crnoj Gori, dok je predviđen period implementacije od 24 mjeseca.

Nadalje, u komunikaciji sa davaocima elektronskih usluga povjerenja upisanih u Evidenciju davalaca elektronskih usluga povjerenja, kvalifikovanim davaocima elektronskih usluga povjerenja upisanih u Registar kvalifikovanih davalaca elektronskih usluga povjerenja kao i davaocima usluga elektronske identifikacije čiji sistemi su upisani u Registar sistema elektronske identifikacije, izvršeno je prikupljanje podataka o broju korisnika elektronske identifikacije i usluga povjerenja. Vrijednost za 2023. godinu ne obuhvata podatke od Ministarstva unutrašnjih poslova. Indikator broja korisnika elektronske identifikacije i usluga od povjerenja” za 2023. godinu je u porastu i iznosi **52.851**.

Ministarstvo unutrašnjih poslova je tokom 2022. i 2023. godine, nastavilo sa aktivnostima koje za cilj imaju realizaciju usluga iz domena ličnih podataka. Omogućen je portal na koji se građani identifikuju sa LK i u kojem se dobiju lični podaci za podnosioca i za maloljetnu djecu podnosioca. Za ovaj dio nije bilo dodatnog utroška finansijskih sredstava. Samim tim realizovan je uvid u lične podatke, dok online provjera koja institucija je pravila uvid u podatke nije realizovana. Uvid u podatke o korisniku koji je koristio podatke će biti predviđen u drugom dijelu projekta. Takođe, Ministarstvo unutrašnjih poslova radi na realizaciji razvijanja novih servisa (servis za podnošenje

zahtjeva za LK, pasoš, vozačku...) uz postupak identifikacije sa sertifikatima izdatim na elektronskoj ličnoj karti.

Ovim operativnim ciljem je bila predložena i aktivnost uspostavljanja Operativnog tima za razvoj e-usluga i interoperabilnost, od koje se odustalo iz razloga što će se kroz uspostavljeno Koordinaciono tijelo za praćenje procesa digitalne transformacije kreirati određeni timovi po prepoznatim prioritetnim oblastima, a čijim će funkcionisanjem upravljati samo Koordinaciono tijelo. Pored navedenog, u cilju realizacije ove aktivnosti, pokrenuti su koraci na uspostavljanju IKT mreže javne uprave koji se bave razvojem interoperabilnih usluga javne uprave, infrastrukturom i bezbjednošću informacionih sistema. Ministarstvo javne uprave je tokom 2022. i 2023. godine aktivno radilo na uspostavljanju i pripremi radionica **“IKT mreže državnih službenika”** koji se bave razvojem ICT-a i razvojem interoperabilnih usluga javne uprave. Krajnji cilj uspostavljanja mreže bi bio da se ojača koordinacija između institucija javne uprave Crne Gore, pružanje podrške u izgradnji kapaciteta mreže državnih službenika koji se bave razvojem ICT-a na centralnom i lokalnom nivou i poboljšanje efikasnosti digitalnog upravljanja. Kroz ovaj model upravljanja će se uticati na razvoj interoperabilnih elektronskih usluga, što bi bio i zadatak predloženog modela uspostavljanja Operativnog tima za razvoj e-usluga i interoperabilnosti.

Kada je u pitanju izrada metodologije na nivou državne i lokalne uprave za standardizaciju i razvoj korisnički orjentisanih e-usluga ista je predviđena da se radi tokom 2024. godine uz podršku UNDP partnera kroz projekat „eUsluge i digitalna infrastruktura kao mjera odgovora na COVID19“. Naime, Ministarstvo javne uprave je prepoznalu potrebu za donošenje navedene metodologije i od ključnog značaja je da se ista definiše kako bi implementacija elektronskih usluga bila unificirana na jedinstven način, a istom je u planu donošenje preporuka i smjernica u cilju korišćenja dijeljenih sistema koje pruža Ministarstvo javne uprave. Pored Metodologije, čija je implementacija počela donekle 2022. godine, potrebno je definisati i smjernice za izvještavanje o elektronskim uslugama javne administracije ka Ministarstvu javne uprave, koje nema evidenciju koje sve elektronske usluge postoje u Crnoj Gori. Ove aktivnosti je potrebno predvidjeti novim Akcionim planom.

Kada su u pitanju indikatori prema objavljenom istraživanju Ujedinjenih nacija koje obuhvata 193 zemlje (UN eGovernment Survey 2022¹³), Crna Gora je poboljšala poziciju na listi svjetskog razvoja e-uprave za četiri mjesta i sada se nalazi na **71.** mjestu, dok se u odnosu na zemlje u okruženju nalazi na četvrtoj poziciji. Osim pozicije, navedeni izvještaj bilježi i blago poboljšanje kada je u pitanju indikator Indeks online usluga u Crnoj Gori za 2022. godinu koji iznosi **0.5528**.

Pored navedenog bilježi se i rast korisnika elektronske identifikacije i usluga od povjerenja u odnosu na 2022. i početnu vrijednost pa je ček premašio i ciljanu vrijednost za 2024. i 2026. Ono što je evidentirano je pad korisnika koji su koristili ličnu kartu prilikom korišćenja elektronskih servisa u nadležnosti Ministarstva unutrašnjih poslova. Tokom 2022. godine 504 korisnika je koristilo novu ličnu kartu prilikom korišćenja elektronskih usluga iz nadležnosti Ministarstva unutrašnjih poslova, dok je taj broj 2023. godine iznosio svega 163 korisnika.

Indikator	Početna vrijednost	Vrijednost za 2023.	TREND	Ciljana vrijednost do 2024.	Ciljana vrijednost do 2026.
Index on-line usluga (OSI)	0,5412	0,5528		10%	20%

¹³ [UN E-Government Survey 2022](#)

Udio jedinstvenih korisnika koji su koristili ličnu kartu za identifikaciju/potpis prilikom korišćenja elektronskih usluga	n/a 2022: 504	163		20%	50%
Broj korisnika elektronske identifikacije i usluga od povjerenja (izuzev MUP-a)	20.519	52.851		22.570	27.084

OPERATIVNI CILJ 2.3 Unapređenje i razvoj IKT sektora

Izazovi prepoznati u okviru operativnog cilja 2.3. Unapređenje i razvoj IKT sektora odnose se na potrebu dalje podrške za povećanje kvaliteta i kvantiteta IT industrije u BDP-u Crne Gore. U cilju rješavanja izazova nastavljeno je sa unapređenjem u ovoj oblasti a sve u cilju realizacije poboljšanja uslova poslovanja (subvencije i podsticaji - eksterne akcije), a sa druge strane mjere za podsticanje interne modernizacije, inovativnosti, novih znanja i partnerstava (konkurentnost - interne mjere).

Prema ocjeni privredne zajednice, posebno informaciono-komunikacionog (ICT) sektora, digitalna transformacija u državi odvija se sporo u svim oblastima, ali čini se brže nego u prethodnom izvještajnom periodu. Iako je proces izrade Strategije bio inkluzivan, naročito za ICT zajednicu, očekivanja nijesu ispunjena u smislu planiranog napretka kroz digitalnu transformaciju, na koju se ICT sektor fokusira već više od decenije. Moguće da je i na dinamiku procesa digitalne transformacije znatno utiče i promjena organizaciono-kadrovske strukture u organima javne uprave.

Osim toga, usporen proces povezivanja registara po principima interoperabilnosti, kroz pristup jedinstvenom sistemu za razmjenu podataka, predstavlja dodatni faktor koji koči digitalnu transformaciju. Ovo je ključni korak ka stvaranju efikasnog sistema razmene podataka i olakšavanju implementacije digitalnih servisa i usluga. Nažalost, implementacija ovog procesa odvija se sporije od predviđenog i neophodnog tempa.

Dodatno, angažovanje i posvećenost rukovodećeg kadra, bez obzira na porijeklo iz sektora javne uprave ili privrede, predstavlja još jedan važan faktor za uspješnu implementaciju digitalne transformacije.

U Privrednoj komori formiran je Koordinacioni odbor za digitalnu transformaciju sa članovima iz ključnih institucija javne uprave, naučno-obrazovne zajednice i nevladinog sektora, kao i predstavnicima svih privrednih grana. Ovaj Odbor ima za cilj uključivanje svih relevantnih aktera, posebno predstavnika privrednih grana, pružanje podrške nacionalnom koordinacionom telu.

U toku je proces digitalne transformacije u Privrednoj komori, koji će, pored transformacije poslovanja same institucije, značajno doprineti digitalnoj transformaciji privrede. Pružanje digitalizovanih servisa i usluga zahtjeva interoperabilan pristup registrima, ali spor proces povezivanja registara i dalje predstavlja izazov.

ICT sektor privredne zajednice naglašava hitnost ubrzanja sprovođenja Strategije digitalne transformacije radi ostvarivanja očekivanih koristi. Naglašen je značaj koordinacije između različitih sektora, uključujući javnu upravu, privredu i obrazovanje. Otvorena komunikacija među svim akterima doprinijeće boljem razumijevanju potreba i efikasnijem sprovođenju Strategije.

Crna Gora je potpisala Sporazum između Evropske unije i Crne Gore o pristupanju Crne Gore Programu „Digitalna Evropa“ u junu 2023. godine. Potpisivanje ovog sporazuma predstavlja jednu od najznačajnijih aktivnosti kada je u pitanju digitalna budućnost države Crne Gore. Program

doprinosi napretku Crne Gore u procesu EU integracija i omogućava bliže upoznavanje sa politikama i načelima funkcionisanja EU, te svim zainteresovanim stranama je omogućeno učešće u brojnim projektima koji se finansiraju iz ključnih oblasti: sajber bezbjednost, digitalne vještina, super računarstvo, vještačka inteligencija i obezbjeđivanje široke upotrebe digitalnih tehnologija u privredi i za građane, uključujući i digitalne inovativne hub-ove.

Program Digitalna Evropa traje u periodu od 2021.-2027. godine, s tim što se svake godine donosi godišnji Radni program. Aktivnom participacijom u programu, Crna Gora će biti u mogućnosti da, kao član, u određenoj mjeri daje predloge na dalji razvoj programa kao i godišnje radne programe, te ima mogućnost aktivnog učešća u izmjenama i dopunama već prepoznatih prioriteta.

Prepoznate ciljne grupe koji mogu biti korisnici ovog programa su prije svega **javne institucije, digitalna i inovaciona zajednica, ali isto tako akademska i biznis zajednica, zatim istraživački centri, NVO sektor itd.**

Nerealizacija svih ostalih planiranih aktivnosti (prikazanih u tabeli za izvještavanje) za ostvarenje ovog cilja uslovljena čestim organizacionim promjenama koje su uticale na stepen realizacije kao i izazovi koji su pratili da se određene aktivnosti sprovedu shodno zakonskim normama.

Kada su u pitanju indikatori koji prate ovaj operativni cilj, predložena je njihova izmjena. Naime, usljed ukrajinske krize, **registrovan je jako veliki broj kompanija u ICT sektoru**, pa vrijednost indikatora nije realan pokazatelj veličine ICT sektora (pri tom se misli na snagu domaćeg ICT sektora). Samim tim evidentiran je pozitivan trend porasta tokom 2022. godine, čak i za predviđeni period u 2024. godini. Tako broj trenutno aktivnih IT kompanija u 2023. je premašio predviđenu vrijednost i za 2024. godinu i za 2026. godinu, pa su zadati ciljevi dostignuti što se vidi iz tabele u nastavku.

Indikator	Početna vrijednost	Vrijednost za 2023.	TREND	Ciljana vrijednost do 2024.	Ciljana vrijednost do 2026.
Broj aktivnih IKT kompanija	970	2.308		1.115	1,230
Broj zaposlenih u IKT kompanijama	4.441	7.727		4.885	5.500

S obzirom na to da se radi o sticaju okolnosti (rat u Ukrajini i dolazak velikog broja IT stručnjaka iz Ukrajine i Rusije) ne možemo smatrati da je do ovoga došlo sprovođenjem aktivnosti iz Akcionog plana Strategije digitalne transformacije Crne Gore za period 2022-2023.

Imajući u vidu navedeno, Koordinaciono tijelo za upravljanje procesom digitalne transformacije je predložilo da se navedeni indikatori zamijene sledećim:

Indikator	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost do 2024.	Ciljana vrijednost do 2026.
Broj proizvoda i usluga koje generiše ICT sektor	n/a	2%	5%
Broj podržanih startapova kroz mehanizam podsticajnih mjera	18	20	22

III TABELA ZA IZVJEŠTAVANJE O SPROVEDENIM AKTIVNOSTIMA

AKCIONI PLAN 2022–2023.
za sprovođenje Strategije digitalne transformacije CG 2022–2026.

STRATEŠKI CILJ I

UNAPREĐENJE KAPACITETA I SPOSOBNOSTI ZA DIGITALNU TRANSFORMACIJU CRNE GORE

OPERATIVNI CILJ 1.1

Efikasna i efektivna koordinacija i praćenje digitalne transformacije

Indikator		Početna vrijednost	Vrijednost za 2022. (2023.)	Ciljana vrijednost do 2024.	Ciljana vrijednost do 2026.						
Procenat prihvaćenih predloga od strane nacionalnog koordinacionog tijela, od ukupnog broja predloženih od strane sektorskih koordinacionih tijela		0	0 (0)	70%	100%						
Procenat usvojenih zaključaka od strane Vlade CG na osnovu preporuka nacionalnog koordinacionog tijela		0	0 (0)	80%	100%						
BR.	Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka aktivnosti	Datum završetka aktivnosti	Status realizacije indikatora rezultata/ semafor	Novi rok za realizaciju uz obavezno obrazloženje	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
1.1.1	Uspostavljanje nacionalnog koordinacionog tijela na društvenom nivou u cilju unapređenja procesa digitalne transformacije Crne Gore	Uspostavljen o koordinaciono tijelo na društvenom nivou: Ministarstvo javne uprave je uspostavilo Koordinaciono tijelo za upravljanje procesom digitalne transformacije	Vlada Crne Gore na inicijativu PKCG, AmCham, AMM, Savjet stranih investitora	I kvartal 2022	II kvartal 2022	Realizovano		Nisu potrebna sredstva			
1.1.2	Izrada analize postojeće upravljačke,	Izradena Analiza uz preporuke	Generalni sekretarijat Vlade CG sa	II kvartal 2022	III kvartal 2022	Nije realizovano	Usljed promjene Vlade CG (42.	Nisu potrebna sredstva			

savjetodavne, infrastrukture na nivou javne uprave relevantne za proces digitalizacije i digitalne transformacije, uz preporuku za unapređenje Savjeta za elektronsku upravu

resornim ministarstvom (radna grupa)

i 43.) došlo je do ne realizacije ove aktivnosti. Ova aktivnost je bila predlog savjetnika predsjednika Vlade u prethodnom mandatu (42. Vlada). Nakon izbora 43. Vlade došlo je do organizacionih promjena u Vladi. i u aktuelnom Kabinetu predsjednika Vlade nemamo poziciju IT savjetnika koji je imala prethodna Vlada zbog čega nemamo kapacitet da se predmetna analiza uradi, dok je za sve ostale aktivnosti/obaveze zaduženo MJU.

1.1.3	Formiranje i rad Komisije za praćenje sprovođenja i monitoring Strategije digitalne	Formirana komisija Broj izvještaja o sprovođenju Strategije digitalne	MJU ¹⁴	I kvartal 2022	IV kvartal 2023	Realizovano		25.000,00 €	0,00 €	Budžet CG
-------	---	---	-------------------	----------------	-----------------	-------------	--	-------------	--------	-----------

¹⁴ U prethodnom sazivu Vlade crne Gore Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija - MJUDDM

	transformacije Crne Gore	transformacije: Formirana Komisija za praćanje sprovođenja i monitoring Strategije digitalne transformacije CG						
1.1.4	Izmjena Odluke o dodatku na osnovnu zaradu za obavljanje poslova na određenim radnim mjestima (Sl. List CG br.60/17, 36/18, 59/19, 28/21) u cilju prepoznavanja poslova iz oblasti IKT-a	Izmijenjena Odluka: Izmijenjena Odluka o dodatku na osnovnu zaradu za obavljanje poslova na određenim radnim mjestima ("Sl. List CG" 139/22 i 151/22)	Ministarstvo finansija MJU	III kvartal 2022	IV kvartal 2022	Realizovano	n/p	Budžet CG
1.1.5	Izrada analize postojeće kadrovske i tehničko tehnološke infrastrukture sa predlogom definisanja optimalnog organizacionog oblika za operativno izvođenje IT razvoja i podrške u državnoj upravi	Izrađena Analiza, uz preporuke za optimalni organizacioni oblik i jaćanje postojećih kapaciteta: Analiza institucionalnog okvira za digitalno upravljanje je sprovedena u okviru projekta „E-usluge i digitalna infrastruktura kao odgovor na Covid-19”, koji je	MJU GSV	IV kvartal 2022	I kvartal 2023	Realizovano	Nisu potrebna sredstva	

		sproveo UNDP u saradnji sa Ministarstvom javne uprave								
1.1.6	Uspostavljanje kontinuiranog praćenja ključnih indikatora digitalne transformacije putem redovnog izvještavanja na nacionalnom nivou	Definisana lista indikatora i uspostavljeno kontinuirano mjerenje za iste: Indikatori obuhvaćeni MONSTAT-ovim istraživanjem	MONSTAT MJU	I kvartal 2022	IV kvartal 2022	Realizovano				Nisu potrebna sredstva

OPERATIVNI CILJ 1.2 Poboljšanje dostupnosti, interoperabilnosti i upravljanja podacima

Indikator		Početna vrijednost	Vrijednost za 2022. (2023.)	Ciljana vrijednost do 2024.	Ciljana vrijednost do 2026.						
Broj institucija koje objavljuju podatke na Portalu otvorenih podataka		20	20 (20)	100	200						
Broj elektronskih registara u metaregistru		12	37 (40)	80	150						
Procenat e-usluga koje se vode u katalogu usluga elektronske uprave, a koje po jednom upitu mogu prikupiti podatke više od jednog registra		n/a	0 (0)	10% od svih elektronskih usluga iz kataloga e-usluga	20% od svih elektronskih usluga iz kataloga e-usluga						
BR.	Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka aktivnosti	Datum završetka aktivnosti	Status realizacije indikatora rezultata/ semafor	Novi rok za realizaciju uz obavezno obrazloženje	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja

1.2.1	Uspostaviti elektronsku evidenciju o svim registrima koji se vode u institucijama nad kojima prepoznati nosioci	Broj evidencija sektorskih registara	PKCG MP MZD MER MIF EKIP CBCG	IV kvartal 2022	IV kvartal 2023	Djelimično realizovano	Od septembra 2023.g u PKCG se realizuju aktivnosti na projektu eKomora, u okviru koje se definišu i			Nisu potrebna sredstva	
-------	---	--------------------------------------	-------------------------------	-----------------	-----------------	------------------------	---	--	--	------------------------	--

aktivnosti vrše nadzor (u cilju formiranja sektorskih registara i njihove prijave na Metaregistar)

strukturno mijenjaju novi i postojeći registri. Nakon realizacije ove aktivnosti registri će biti prijavljeni za evidenciju i Metaregistar. Od ove aktivnosti se odustaje iz razloga što su zakonom o elektronskoj upravi svi organi u obavezi da svoje register prijave u Metaregistar. Potrebno je da MJU sprovodi aktivnosti kontroole i inspekcije kako bi institucije sve svoje register prijavile na pomenuti Metaregistar.

1.2.2	Održavanje obuka, radionica u cilju pune primjene Zakona o upravnom postupku po principu sprovođenja upravnih aktivnosti na jednom mjestu (Obaveza	Broj realizovanih obuka, radionica i sl.	UZK MJU	I kvartal 2022	IV kvartal 2023	Realizovano	10.000,00 €	2022: 3.500,00 €	Budžet
		2022: Realizovano je: 7 obuka za državne službenike i namještenike, koje je pohadalo						2023: 4.302€	

prikupljanja dokumentacije po službenoj dužnosti i elektronskim putem)

ukupno 173 polaznika/ce; 4 obuke za lokalne službenike i namještenike koje je pohađalo 108 polaznika/ca.

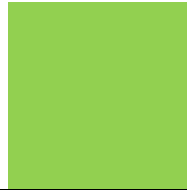
2023:
Realizovano je: 8 obuka za 132 polaznika za državne službenike i namještenike i 5 obuka za 160 polaznika za lokalne službenike i namještenike

1.2.3	Izrada analiza trenutnog stanja sistema u cilju efikasnije automatizacije i lakše upotrebe sistema JSERP	Analiza je izrađena	MJU	I kvartal 2022	II kvartal 2022	Realizovano		15.000,00 €	2022: 28.515,20 €	Donacija DEU
1.2.4	Uspostavljanje novih funkcionalnosti sistema JSERP na osnovu prethodno sprovedenih analiza	Broj upita od strane građana za uvid u sopstvene podatke Omogućen uvid u posebne sistemske evidencije - radi provjere da li neko neovlašćeno pregledava	MJU	II kvartal 2022	IV kvartal 2023	Djelimično realizovano	Realizacija ove aktivnosti je predviđena tokom 2024.godine kroz novu aktivnost u novom AP: Uspostavljanje novog IS za digitalizaciju/ automatizaciju u poslovnih procesa sa modulom za razmjenu i			Budžet (2024) Nastaviti sa kontinuiranim aktivnostima u cilju realizacije ove aktivnosti

		podatke o građanima					integraciju podataka			
1.2.5	Izrada liste standarda tehničke interoperabilnosti (uključujući demografske karakteristike korisnika)	Izrađena lista: Izrađena studija izvodljivosti o tehničkoj interoperabilnosti u Cg sa listom standarda iz ove oblasti (lista obuhvata usvojene standarde iz ove oblasti i one koje treba usvojiti)	MJU	I kvartal 2022	III kvartal 2022	Realizovano		10.000,00 €	2022: 10.700 Donacija RCC	Budžet CG
1.2.6	Razviti smjernice u obliku vodiča za i institucije, kao pružalaca ili potrošača usluga JSERP (u skladu sa DEI principima)	Smjernice izrađene	MJU	II kvartal 2022	IV kvartal 2022	Nije realizovano	IV kvartal 2023 Ova aktivnost će biti realizovana nakon uspostavljanja novog JSERP rješenja	3.000,00 €	0,00 €	Budžet CG
1.2.7	Unapređenje smjernica za objavljivanje podataka u otvorenom formatu	Unaprijeđene smjernice	MJU	III kvartal 2022	I kvartal 2023	Nije realizovano	IV kvartal 2023 Ova aktivnost će biti realizovana nakon uspostavljanja novog portala Open data	2.000,00 €	0,00 €	Budžet CG
1.2.8	Održavanje hackathona za poslovne zajednice i startupove za stvaranje inovativnih	Održan jedan hakaton Kroz projekat PHASE, koji implementira PKCG,	MJU PKCG	III kvartal 2023	III kvartal 2023	Realizovano		6.000,00 €	Realizovano kroz Budžet projekta koji je sprovela PKCG	Budžet CG

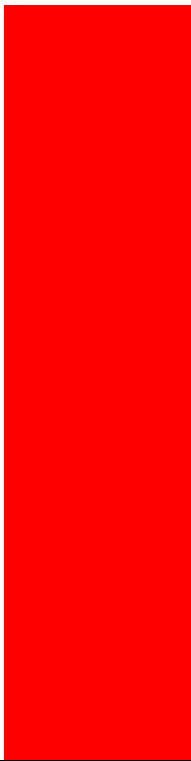

	rješenja uz korišćenje otvorenih podataka	organizovan je hakaton na temu korišćenja otvorenih podataka u oblasti eZdravstva.							
1.2.9	Identifikovanje i objavljivanje primjera inspirativnih praksi za inovativno korišćenje otvorenih podataka u Crnoj Gori i Evropskoj uniji	Objavljen online dokument: Prikaz inovativnih praksi uz informaciju sa preporukama za unapređenje korišćenja otvorenih podataka u Crnoj Gori	MJU u saradnji sa NVO sektorom, IT zajednicom	IV kvartal 2023	IV kvartal 2023	Nije realizovano	Zbog nedostatka mehanizma za monitoring reuse-a data setova sa portala otežano je pratiti upotrebu ovih podataka u neke konkretne svrhe, a i sami korisnici mogu ali nisu u obavezi da prijave slučajeve korišćenja podataka. Samim tim ova aktivnost će se u novom Akcionom planu zamijeniti sa drugom.	1.000,00 €	Budžet CG
1.2.10	Usklađivanje zakonske regulative, koja se odnosi na lični identitet građana, u cilju prepoznavanja upotrebe IB-a	Usklađena zakonska regulativa	MUP MJU	III kvartal 2022	IV kvartal 2023	Djelimično realizovano	Aktivnost se prenosi u novi AP	Nisu potrebna sredstva	Intezivirati pokrenute aktivnosti u saradnji sa MUP-om kako bi se realizovala planirana aktivnosti do kraja 2024. godine
1.2.11	Uspostavljanje elektronske usluge provjere IB-a od strane građana	Uspostavljen a elektronska usluga: Uspostavljen a elektronska	MUP	I kvartal 2022	III kvartal 2022	Realizovano		Nisu potrebna sredstva	

mogućnost
 provjere IB-a
 kroz portal
 za
 elektronske
 servise koje
 pruža MUP

OPERATIVNI CILJ 1.3		Povećana pokrivenost i modernizacija elektronske komunikacione infrastrukture									
Indikator		Početna vrijednost		Vrijednost za 2022. (2023.)		Ciljana vrijednost do 2024.		Ciljana vrijednost do 2026.			
Udio građana koji koriste internet		82,20%		82,40% (88,4%)		86%		89%			
Procenat pokrivenosti domaćinstava fiksnim BBom brzinom od 100Mbps+		76,70%		78,46% (79,21%)		81.6%		86.4%			
Procenat pokrivenosti stanovništva mobilnim BBom brzinom od 10 Mb/s+		97,20%		97,47% (97,56%)		98%		99%			
BR.	Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka aktivnosti	Datum završetka aktivnosti	Status realizacije indikatora rezultata/ semafor	Novi rok za realizaciju uz obavezno obrazloženje	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja

1.3.1	Uspostavljanje Nacionalnog plana razvoja širokopojasnih mreža velikih brzina	Uspostavljen Nacionalni plan razvoja širokopojasnih mreža velikih brzina	Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma (MER)	I kvartal 2022.	IV kvartal 2022	Nije realizovano	IV kvartal 2024. Ova aktivnost je u okviru projekta Razvoja infrastrukture za širokopojasni pristup internetu u Crnoj Gori, i za ovu aktivnost je planirano izdvajanje iz budžeta u visini od 30.000.00€. Sredstva nijesu utrošena, jer aktivnost nije započeta, s obzirom da je usko vezana za aktivnost Tehničke pomoći za ažuriranje dokumentacije (dobijenog granta od 525.000€ od WBIF-a) za Projekat „Razvoj infrastrukture za širokopojasni pristup internetu“. Ova aktivnost će započeti krajem marta 2023, a ukupno će trajati 18 mjeseci, i u	20.000,00 €	Budžet CG
-------	--	--	---	-----------------	-----------------	------------------	--	-------------	-----------

1.3.2	Usaglašavanje sa EU legislativom: Transponovanje i efikasna primjena Direktive EU o smanjenju troškova širokopojasnog pristupa 2014/61/EU	Usvojen Zakon o korišćenju fizičke infrastrukture za postavljanje elektronskih komunikacionih mreža velikih brzina	MER	II kvartal 2022.	IV kvartal 2022	 	okviru ovih 18 mjeseci, kada će se raspisati i javni poziv za konsultantske usluge za izradu “ Nacionalnog plana razvoja širokopojasnih mreža velikih brzina “.	Nisu potrebna sredstva
-------	---	--	-----	------------------	-----------------	---	---	------------------------

1.3.3	Transponovanje i efikasna primjena Direktive EU o evropskom elektronskom komunikacionom kodu 2018/1972	Usvojen Zakon o elektronskim komunikacijama	MER	I kvartal 2022	IV kvartal 2022	Nije realizovano	III kvartal 2024. Donošenje Novog Zakona o elektronskim komunikacijama, u cilju usaglašavanja regulatornog okvira u oblasti elektronskih komunikacija sa EU regulativom, u skladu sa Programom rada Vlade Crne Gore, predviđeno je za III kvartal 2024.godine, čime će se izvršiti transponovanje Direktive 2018/1972/EU o Evropskom elektronskom komunikacionom zakoniku u pravni poredak Crne Gore, kao i prenošenje dijela EU Direktive 2014/61, čime se uređuje način funkcionisanja fizičke infrastrukture prilagodene mrežama velikih brzina. Javna	20.000,00 €	Budžet CG
-------	--	---	-----	----------------	-----------------	------------------	---	-------------	-----------

							rasprava o Nacrtu Zakona o elektronskim komunikacijama počela je 25.01.2024.godine i trajeće 30 dana.			
							Izrada Nacrta je u završnoj fazi ali zbog dugotrajnih procedura međuresorskog usaglašavanja i slanja na mišljenje EK, nije bila moguća realizacija kako je predviđeno.			
1.3.4	Formiranje Nacionalne kancelarije/direkcije za širokopojasni pristup internetu	Uspostavljen a nacionalna kancelarija/direkcija za kompetentnost u oblasti širokopojasnog pristupa: Formirana je Direkcija za širokopojasni pristup internetu	MER	I kvartal 2022	IV kvartal 2022	Realizovano	.			Nisu potrebna sredstva
1.3.5	Izrada Strategije/Plana za uvođenje 5G u Crnoj Gori	Izrađena Strategija/Plan za uvođenje 5G U Crnoj Gori Usvojena je Strategija za razvoj 5G mobilnih	MER	I kvartal 2022	IV kvartal 2022	Realizovano		20.000,00 €	2023: 16.000,00 €	Budžet CG

		komunikaci nih mreža u Crnoj Gori- 2023-2027. sa Akcionim planom 2023-2024.									
1.3. 6	Izrada analize uporednih cijena usluge pristupa internetu za rezidencijalne i biznis korisnike u zemljama regiona i EU sa preporukama korekcija cijena ukoliko postoji potreba	Izrađena Analiza sa preporukama	PKCG EKIP MER	III kvartal 2022	I kvartal 2023	Nije realizovano	IV kvartal 2024 Planirana aktivnost nije realizovana zbog preopterećen e agende PKCG i ostalih aktera u naznačenom periodu. Aktivnost se prenosi u novi AP	Nisu potrebna sredstva		Budžet CG	Predviđeno je da se aktivnost realizuje u III kvartalu 2024.g
1.3.7	Dodjela radio- frekvencija iz opsega namijenjenih za 5G	Sproveden postupak dodjele radio- frekvencija iz opsega namijenjenih za 5G: Mobilnim operatorima su dodijeljene radio- frekvencije iz opsega 700 MHz i 3,6 GHz, dok su radio- frekvencije iz opsega 26 GHz ostale nedodijeljene zbog nezaintereso vanosti mobilnih	EKIP MER	I kvartal 2022	IV kvartal 2022	Realizovano		170.000,0 0 €	2022: 113.570,60 €	Budžet EKIP- a	

operatora za njihovu dodjelu i korišćenje.

1.3.8	Izrada elaborata o određivanju najnižeg iznosa jednokratne naknade za dodjelu odobrenja za korišćenje radio frekvencija	Elaborat izrađen: Izrađen elaborat o određivanju najnižeg iznosa jednokratne naknade za dodjelu odobrenja za korišćenje radio frekvencija	MER EKIP	I kvartal 2022	II kvartal 2022	Realizovano		30.000,00 €	2022: 23.714,76 €	Budžet CG
1.3.9	Izrada tehničkog plana povećanja brzine komunikacionih linkova sa okvirnom procjenom budžeta	Izrađen tehnički plan i procijenjen budžet	MJU	II kvartal 2022	III kvartal 2022	Nije realizovano	Od predložene aktivnosti se odustaje zbog drugih planiranih ciljeva		Nisu potrebna sredstva	
1.3.10	Tehnička implementacija 10Gbit/s komunikacija	Broj institucija sa kojima je uspostavljena 10 Gbit/s komunikacija	MJU	II kvartal 2023	III kvartal 2023	Nije realizovano	Od predložene aktivnosti se odustaje zbog drugih planiranih ciljeva	200.000,00 €		Budžet CG

1.3.1 1	Izrada tehničkog plana uspostavljanja kriptovane komunikacije između ključnih državnih institucija sa okvirnom procjenom budžeta	Izrađen tehnički plan i procijenjen budžet Plan opisan kroz obrazloženje buđezeta	MJU	II kvartal 2022	III kvartal 2022	Djelimično realizovano	IV kvartal 2023 Realizacije ove aktivnosti je prolungirana iz razloga što je Vladina infrastruktura u III kvartalu 2022. bila pod sajber napadom i svi kapaciteti MJU-a su bili usmjereni na rješavanje tog problema. Aktivnost se ne prenosi u novi AP jer je tehnički plan uspostavljen i obrazložen kroz Budžet MJU-a	Nisu potrebna sredstva		
1.3.1 2	Tehnička implementacija uspostavljanja kriptovane komunikacije	Broj institucija sa kojima je uspostavljena kriptovana komunikacija Podignuta komunikacija na 7 lokacija u okviru Projekta unapređenja informaciono-komunikacione infrastrukture	MJU	II kvartal 2023	III kvartal 2023	Realizovano		100.000,00 €	Nije moguće izračunati sredstva	Budžet CG

OPERATIVNI CILJ 1.4

Razvoj i unapređenje digitalnih znanja i vještina crnogorskog društva

Indikator		Početna vrijednost	Vrijednost za 2022. (2023.)	Ciljana vrijednost do 2024.	Ciljana vrijednost do 2026.						
Procenat diplomiranih studenata studijskih programa iz oblasti IT-ja u odnosu na ukupan broj diplomiranih studenata na svim univerzitetima		8,00%	11% (9%)	12%	15%						
Broj obučenih građana/ki iz osjetljive grupe građana koji su pohađali obuke za ICT kod organizatora obrazovanja odraslih		0	91 (0)	300	600						
BR.	Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka aktivnosti	Datum završetka aktivnosti	Status realizacije indikatora rezultata/ semafor	Novi rok za realizaciju uz obavezno obrazloženje	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
1.4.1	Akreditacija/reakreditacija studijskih programa	2022: Broj akreditovanih/reakreditovanih studijskih programa: 6 akreditovanih programa, 3 reakreditovane ustanove visokog obrazovanja 2023: Broj akreditovanih/reakreditovanih studijskih programa: 4 akreditovanih studijskih programa, 1 reakreditovana ustanova visokog obrazovanja. Iz prethodnog perioda prenijet je jedan postupak akreditacije	Agencija za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja, Univerziteti	I kvartal 2022	IV kvartal 2023	Djelimično realizovano	IV kvartal 2025. Aktivnost se prenosi u novi AP	30.000,00 €	2022: 76.956,35 € 2023: 11.312,99 € Napominjemo da je potrošeno manje od planiranog jer su dva postupka prenijeta da se završe tokom 2024. godine.	Budžet CG	Blagovremeno planirati budžet za ove namjene

		studijskog programa I jedan postupak reakreditacije ustanove visokog obrazovanja						
1.4.2	Kreiranje modela stipendiranja studenata ICT programa	Krieran model stipendiranja Konkurs za dodjelu stipendija najboljim studentima za studijsku 2023/2024. godinu 2023: Konkursom za dodjelu stipendija najboljim studentima za studijsku 2023/2024. godinu, predviđena je dodjela 16 stipendija studentima koji studiraju IT studijske programe (računarstvo I informacione tehnologije). Na ovaj način je nekim dijelom realizovana ova aktivnost	MP, MJU, PKCG, ICT klasteri, Naučno-tehnološki centar	I kvartal 2022	II kvartal 2022	Realizovano	2.500,00 €	Budžet CG
1.4.3	Stipendiranje studenata iz oblasti IKT-a	Broj stipendiranih studenata -	MP, MJU, ICT klasteri,	II kvartal 2022	IV kvartal 2023	Realizovano	36.000,00 €	2022: Sredstva u iznosu od Budžet CG

realizacija 3 stipendije za doktorska istraživanja iz oblasti IKT u 2022.

PKCG, Naučno-tehnološki centar

3 stipendije u 2023. godini

44.608 eura već su bila uplaćena u 2021. godini za realizaciju istraživanja u 2022. godini, dok u 2022. godini nije bilo uplate jer su doktorska istraživanja u završnoj fazi.

2023:
38.250,00
(17 stud.)

74.250,00€
(33 stud.)

1.4.4	Sprovođenje one-stop-shop modela za 75 mladih sa akcentom na unapređenju digitalnih vještina	Broj obučениh mladih ljudi: 75	MJU NVO	I kvartal 2022	II kvartal 2022	Realizovano	91.420,00 €	Nisu dostavljene informacije	Donacija EK
1.4.5	Izrada Analize ponude programa iz oblasti IKT-a organizatora obrazovanja odraslih	Izveštaj o Analizi ponude programa iz oblasti IKT-a organizatora obrazovanja odraslih	MP, MJU, CSO, Organizator i obrazovanja odraslih	I kvartal 2022.	II kvartal 2022	Realizovano	2.000,00 €	Tokom 2023. nije bilo finansijskih troškova za sprovođenje istraživanja	Budžet CG
		2023: Centar za stručno obrazovanje je u saradnji sa Unijom poslodavaca Crne Gore							

sproveo istraživanje digitalnih vještina zaposlenih u realnom sektoru. Istraživanje o potrebama digitalnih vještina zaposlenih realizuje se u cilju kreiranje obrazovne ponude u skladu sa potrebama poslodavaca. Upitnik je sadržao pitanja koja se odnose na zadovoljstvo obrazovnom ponudom za IKT uz mogućnost davanja predloga za njeno unapređenje.

1.4.6	Kreiranje i akreditovanje novih programa obuke iz oblasti IKT-a organizatora obrazovanja odraslih	Broj akreditovanih novih programa: Logate akademija je uz podršku Centra za stručno obrazovanje pripremila 4 programa obrazovanja za sticanje ključnih vještina:	MP, MJU, CSO, PKCG, ICT klaster, Organizator i obrazovanja odraslih	III kvartal 2022	IV kvartal 2022	Realizovano	20.000,00 €	Nije bilo finansijskih troškova	Budžet CG
-------	---	--	---	------------------	-----------------	-------------	-------------	---------------------------------	-----------

- Osnove
mašinskog
učenja
-
Administrira
nje
računarskih
mreža
- Izrada veb
aplikacija
pomoću word
press-a
-
Administrira
nje linux
servera.
U okviru
Projekta
EPALE je
program za
razvoj
digitalne
ključne
kompetencije
Primjena
digitalnih
alata u
nastavi za
odrasle
polaznike

Tokom 2023.
NVO
Multimedijal
MNE je uz
podršku
Centra za
stručno
obrazovanje
pripremio:
-Program
obrazovanja
za sticanje
ključnih
vještine za
obavljanje
poslova
fotografa za
digitalne

obradu fotografija i -Program obrazovanja za sticanje digitalne ključne kompetencije -Corel DRAW ICT Kortex je uz podršku Centra za stručno obrazovanje pripremio program obrazovanja za sticanje ključnih vještina za manuelno testiranje softvera na osnovnom nivou

						Realizovano			
1.4.7	Realizacija programa obuke iz oblasti IKT-a organizatora obrazovanja odraslih	Broj obučanih osoba iz oblasti IKT-a Na osnovu podataka iz IS crnogorskog obrazovanja (MEIS), koje su dužni da evidentiraju organizatori obrazovanja odraslih, u 2023. godini obučeno je 37 osoba iz oblasti IKT-a, i to iz programa:	MJU, ZZZCG, Organizator i obrazovanja odraslih	I kvartal 2023	IV kvartal 2023		70.000,00 €	Nije dostupna informacija o utrošenim sredstvima za obuke osoba iz IKT-a, jer organizator i obrazovanja odraslih nisu evidentirali taj podatak u IS. Međutim, evidentiran je način finansiranja : Firma - 1, Kandidat - 32,	Budžet CG

Program obrazovanja za sticanje ključne kompetencije - Digitalni marketing, Program obrazovanja za sticanje ključne kompetencije - Baze podataka, Rad na računaru - Zavod za zapošljavanje Crne Gore i Rad na računaru - Narodni univerzitet Milun Božović

Projekat - 3, Nepoznat izvor finansiranja - 1

1.4.8	Izrada analize kojom će se utvrditi postojeći nivo znanja i vještina u oblastima STEMa i digitalne transformacije	Izrađena analiza	MJU UNDP	III kvartal 2022	II kvartal 2023	Djelimično realizovano	IV kvartal 2023. Usljed promjene Vlade CG (42. i 43.) došlo je do kašnjenja u realizaciji ove aktivnosti. Navedena aktivnost nije realizovana u predviđenom roku, zbog čega se sami rok za realizaciju prolungira imajući u vidu i činjenicu da predložena aktivnost nije u nadležnosti Ministarstva	50.000,00 €	Donatroska podrška
-------	---	------------------	-------------	---------------------	--------------------	------------------------	--	-------------	--------------------

						javne uprave kako je prethodno definisano strateškim dokumentom			
1.4.9	Realizacija obuka za osobe sa invaliditetom iz IKT oblasti	Broj obučениh osoba	MJU, Organizator i obrazovanja odraslih	I kvartal 2023	IV kvartal 2023	Nije realizovano	42.000,00 €	Kako nije bilo obučениh osoba sa invaliditetom iz oblasti IKT-a, nema ni utrošenih sredstava za obuke.	Budžet CG
1.4.10	Realizacija obuka za starija lica iz IKT oblasti	Broj obučениh osoba	MJU, Organizator i obrazovanja odraslih Na osnovu Odluke o raspodjeli sredstava za finansiranje projekata/programa NVO - „ICT za sve – digitalizuj se“ u 2022/2023 godini realizovano je šest projekata iz oblasti IKT u okviru kojih je: - 16 starijih lica 65+ prošlo edukacije o upotrebi elektronski	I kvartal 2023	IV kvartal 2023	Realizovano	42.000,00 €	2023: 59.998,00 €	Budžet CG

h usluga,
upotrebi
mobilnih
aplikacija i
IKT
tehnologija
u
svakodnevnom
životu;
-

21
2 korisnika
domova
starih je
prošlo
edukacije o
upotrebi
elektronskih
usluga,
upotrebi
mobilnih
aplikacija i
IKT
tehnologija
u
svakodnevnom
životu;
preko 1000
osoba je
informisano
o
benefitima
mobilnih
aplikacija u
svakodnevnom
životu

1.4.1 1	Realizacija obuka za RE populaciju iz IKT oblasti	Broj obučениh osoba	MJU, Organizator i obrazovanja odraslih	I kvartal 2023	IV kvartal 2023	Nije realizovano	IV kvartal 2025. Aktivnost se prenosi u novi AP	14.000,00 €	Kako nije bilo obučениh osoba RE populaciju iz oblasti IKT-a, nema ni utrošenih sredstava za obuke.	Budžet CG
1.4.1 2	Realizacija obuka za osobe sa invaliditetom za upotrebu	Broj obučениh osoba	MJU, Organizacij e OSI	I kvartal 2022	IV kvartal 2023	Nije realizovano	IV kvartal 2025. Aktivnost se	1.500,00 €	Kako nije bilo obučениh osoba sa	Budžet CG

opcija
ePristupačnosti
na portalu
gov.me

prenosi u
novi AP

invaliditetom za
upotrebu
opcija
ePristupačnosti nije
bilo ni
utrošenih
sredstava

STRATEŠKI CILJ II		JAČANJE DIGITALNE SVIJESTI CRNOGORSKOG DRUŠTVA I DIGITALNE KONKURENTNOSTI IKT SEKTORA		
OPERATIVNI CILJ 2.1		Podizanje svijesti građana i privrede o važnosti digitalnog razvoja		
Indikator	Početna vrijednost	Vrijednost za 2022. (2023.)	Ciljana vrijednost do 2024.	Ciljana vrijednost do 2026.
Procenat državnih organa koji su aktivno uključeni u komunikacionoj kampanji	/	0 (0)	50% državnih organa u odnosu na ukupan broj	75% državnih organa u odnosu na ukupan broj
Procenat građana informisanih o dostupnosti i načinu korišćenja elektronskih usluga	22% građana sebe smatra uglavnom ili potpuno upoznatim sa elektronskim uslugama	53,1% ¹⁵ 33% (MONSTAT) (- ¹⁶) 39,5% (MONSTAT)	45% građana sebe smatra uglavnom ili potpuno upoznatim sa elektronskim uslugama	65% građana sebe smatra uglavnom ili potpuno upoznatim sa elektronskim uslugama

¹⁵ Vrijednost indikatora iz [Istraživanja Ocjena zadovoljstva postojećim i identifikacija potreba za novim e-uslugama – istraživanje sa građanima i biznis zajednicom – 2022](#)

¹⁶ Vrijednosti ovog indikatora za 2023. godinu se dobijaju kroz Istraživanje koje sporvodimo u saradnji sa UNDP, a čija je realizacija pomjerena za april 2024. godine.

Procenat informisanosti privrede o dostupnosti i načinu korišćenja elektronskih usluga				87% privrede sebe smatra uglavnom ili potpuno upoznatim sa elektronskim uslugama	59,4% ¹⁷ 81,9% (MONSTAT) (-) 82,6% (MONSTAT)	90% privrede sebe smatra uglavnom ili potpuno upoznatim sa elektronskim uslugama	95% privrede sebe smatra uglavnom ili potpuno upoznatim sa elektronskim uslugama				
BR.	Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka aktivnosti	Datum završetka aktivnosti	Status realizacije indikatora rezultata/ semafor	Novi rok za realizaciju uz obavezno obrazloženje	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
2.1.1	Uspostavljanje internog koordinacionog tijela državne uprave za definisanje i implementaciju komunikacione kampanje	Formirano koordinaciono tijelo	MJU (PR služba)	I kvartal 2022	II kvartal 2022	Djelimično realizovano	II kvartal 2024. Ova aktivnost je u planu da se realizuje u cilju pripreme Akcionog plana za Plan komunikacije. Ista nije realizovana u toku zbog organizacionih i kadrovskih promjena koje su nastale u Vladi Crne Gore. Aktivnosti koje su trebale da budu dio komunikacione kampanje će se predložiti u okviru Akcionog plana Strategije digitalne transformacije za 2024-	Nisu potrebna sredstva			

¹⁷ Vrijednost indikatora iz [Istraživanja Ocjena zadovoljstva postojećim i identifikacija potreba za novim e-uslugama – istraživanje sa građanima i biznis zajednicom – 2022](#)

							2025. Tako da se od ove aktivnosti odustaje.			
2.1.2	Izrada smjernica za pripremu komunikacionih kampanja u skladu sa DEI principima	Broj orodnjenih komunikacionih kampanja	MJU	I kvartal 2022	IV kvartal 2022	Nije realizovano	Navedena aktivnost nije realizovana u predviđenom roku, imajući u vidu organizacione promjene koje su nastale i činjenicu da predložena aktivnost nije u nadležnosti Ministarstva javne uprave kako je prethodno definisano strateškim dokumentom, od realizacije iste se odustaje	5.000,00 €		Donatroska sredstva UNDP
2.1.3	Izrada Komunikacione kampanje u oblasti digitalne transformacije za građane i privredu	Izrađena Komunikaciona kampanja i prateći Komunikacioni Plan (KP): Usvojena Komunikaciona kampanja	MJU (koordinatorka) + drugi državni organi koji su dio internog koordinacijskog tijela + PKCG + NVO + eksterni ekspert (komunikolog)	II kvartal 2022	III kvartal 2022	Realizovano		10.000,00 €	Donacija nije bilo moguće dobiti informaciju	Budžet CG
2.1.4	Sprovođenje aktivnosti iz komunikacione kampanje	Broj sprovedenih promotivnih aktivnosti	MJU	IV kvartal 2022	IV kvartal 2023	Realizovano		100.000,00 €	2023: Donacija 3.000 €	Budžet CG

7
promotivnih
aktivnosti iz
projekta
“eUsluge i
informatička
infrastruktur
a kao mjera
odgovora na
COVID19”

4 radionice

2.1.5	Sprovođenje Istraživanja o zadovoljstvu građana i građanki i biznis zajednice o elektronskim uslugama u Crnoj Gori	Broj sprovedenih istraživanja: 2	MJU, UNDP	I kvartal 2022	IV kvartal 2022	Realizovano		70.000,00 €	2022: 47.191,00 €	Donacija DEU
2.1.6	Organizacija karavana digitalne edukacije za građane i biznis zajednicu	Broj realizovanih karavana (po regijama): 0 karavana u 2022	MJU, ZO, NVO	III kvartal 2022	I kvartal 2023	Nije realizovano	IV kvartal 2025. Aktivnost se prenosi u novi AP	10.000,00 €	Kako navedena aktivnost nije realizovana nisu utrošena sredstva	Budžet CG
2.1.7	Razvoj promotivnih kampanja baziranih na rezultatima dobijenim sprovođenjem istraživanja o zadovoljstvu građana i biznis zajednice (smanjenje digitalnog rodnog jaza, benefiti upotrebe targetiranih e-usluga za	Broj video materijala /infografika za targetirane e-usluge Broj kampanja za smanjenje digitalnog rodnog jaza Realizovano: -Infografik o istraživanju – građani -Infografik o istraživanju – privreda	MJU, ključni organi državne uprave targetiranih e-usluga, UNDP	I kvartal 2022	I kvartal 2023	Realizovano		65.000,00 €	2022: 21.000,00 €	Donacija DEU

	građane i biznis zajednicu)	-Human-centered story za e-upis na UCG i dom -TV spot za promociju e-usluga.								
2.1.8	Organizovanje događaja peer to peer misije: Privreda digitalnog doba	Održana jedna peer to peer misija	PKCG, MJU, MER, ZO, NVO	IV kvartal 2022	IV kvartal 2022	Djelimično realizovano	IV kvartal 2025. Aktivnost se prenosi u novi AP	2.500,00 €		Budžet PKCG
2.1.9	Izrada kampanje za promociju značaja digitalizacije i upotrebe novih LK za građane i biznis zajednicu	Izrađena i sprovedena kampanja: Sprovedena komunikaciona Kampanja za promociju značaja i upotrebe elektronskih ličnih karti u procesu digitalizacije za građane/građanke, pod sloganom „Uze li novu ličnu?“	MJU, MUP, UNDP	I kvartal 2022	II kvartal 2022	Realizovano		n/p	n/p	Donacija, Ambasada Ujedinjenog Kraljevstva
2.1.10	Organizovanje promotivnog predavanja u školama - Djevojčice iz ICT-ja za djevojčice u ICT-ju	Broj organizovanih predavanja	PKCG MP	III kvartal 2022	IV kvartal 2023	Djelimično realizovano	IV kvartal 2025. Tokom aprila 2023.g. članice ICT udruženja uključile su se direktno u obilježavanje Dana djevojčica u ICT. Aktivnost će se prenijeti u novi AP kroz	Nisu potrebna sredstva		

							aktivnosti: Organizovanj e promotivnih događaja za djevojčice u IT-u		
2.1.1	Organizovanje događaja/posjete ICT kompanijama, u kojima posluju većinom osobe ženskog pola, za grupe od 10 djevojčica	Broj organizovanih posjeta	PKCG MP	I kvartal 2022	IV kvartal 2023	Djelimično realizovano	IV kvartal 2025. Do kraja predviđenog za završetak aktivnosti biće organizovane 3 posjete za grupe od po 10 djevojčica. Zbog organizacionih ograničenja planirane posjete nijesu realizovane. Priprema je u toku. I ako je sa kompanijama bila dogovoreno, aktivnost nije u potpunosti realizovana Aktivnost će se prenijeti u novi AP kroz aktivnosti: Organizovanj e promotivnih događaja za djevojčice u IT-u	500,00 €	Budžet PKCG

OPERATIVNI CILJ 2.2

Unapređenje kvaliteta, količine i upotreba e-usluga

Indikator	Početna vrijednost	Vrijednost za 2022.	Ciljana vrijednost do 2024.	Ciljana vrijednost do 2026.
-----------	--------------------	---------------------	-----------------------------	-----------------------------

(2023)				
Index on-line usluga (OSI)	0,5412	0,5528 (0,5528)	10%	20%
Udio jedinstvenih korisnika koji su koristili ličnu kartu za identifikaciju/potpis prilikom korišćenja elektronskih usluga	n/a	504 (163)	20%	50%
Broj korisnika elektronske identifikacije i usluga od povjerenja (izuzev MUP-a)	20.519	26.690 (52.851)	22.570	27.084

BR.	Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka aktivnosti	Datum završetka aktivnosti	Status realizacije indikatora rezultata/ semafor	Novi rok za realizaciju uz obavezno obrazloženje	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
2.2.1	Uspostavljanje Operativnog tima za razvoj e-usluga i interoperabilnost	Uspostavljen međuresorni operativni tim	MJU	I kvartal 2022	II kvartal 2022	Nije realizovano	Aktivnost nije realizovana iz razloga što će se kroz uspostavljanje Koordinacionog tijela za praćenje procesa digitalne transformacije kreirati određeni timovi po prioritetnim oblastima. Pored navedenog Ministarstvo javne uprave će formirati ICT mrežu kroz koju je predviđeno djelovanje grupe za eUsluge i interoperabilnost, te shodno tome od predložene aktivnosti se odustaje.	Nisu potrebna sredstva			

2.2.2	Izrada metodologije na nivou državne i lokalne uprave za standardizaciju i razvoj korisnički orjenitisanih e-usluga	Izrađena Metodologija	MJU + Operativni tim	II kvartal 2022	IV kvartal 2022	Djelimično realizovano	IV kvartal 2024. Usljed promjene Vlade CG (42. i 43.) došlo je do kašnjenja u realizaciji ove aktivnosti. MJU je u saradnji sa ekspertima angažovanim od strane UNDP-a u izvještajnom periodu pokrenulo aktivnosti na definisanju Draft dokumenta Metodologija. Aktivnost se prenosi u novi AP.	30.000,00 €	0,00 €	Budžet CG
2.2.3	Definisanje smjernica za izvještavanje o elektronskim uslugama javne administracije ka MJU	Definisane i usvojene smjernice	MJU	I kvartal 2023	IV kvartal 2023	Nije realizovano	Imajući u vidu da MJU realizuje projekat novog Portala eUprave koji će biti integrisan sa svim dijeljenim sistemima, obuhvatiće i izvještavanje po uslugama te shodno tome ova aktivnost nema potrebe da se realizuje u vidu smjernica.	2.500,00 €		Budžet CG

2.2. 4	Uspostavljanje novih elektronskih servisa, visokog nivoa sofisticiranosti, za građane i privredu koji će se bazirati na elektronskoj razmjeni podataka i/ili mogućnošću elektronske naplate putem sistema za elektronsko plaćanje (NSNAT)	Broj elektronske usluge visokog nivoa sofisticiranosti: 2022: 6 2023: Unaprijeđene 4 usluge	MJU UNDP	I kvartal 2022	IV kvartal 2023	Realizovano		280.000,00 €	2022: 13.200 Donacija 6.700 Budžet 2023: Donacija 20.000 €	Donacija DEU
2.2. 5	Uspostavljanje servisa za prijavu rođenja i smrti kojom bi zdravstvene ustanove elektronskim putem podnosile zahtjeve MUP-u	Razvijen servis	MUP MZD UNDP	III kvartal 2022	III kvartal 2023	Djelimično realizovano	II kvartal 2025. Aktivnost se prenosi u novi AP	20.000,00 €	Ugovor je sklopljen na iznos od 88,997.78 EUR, ali isti uključuje analize GSB-a i razvoj 5 elektronskih usluga među kojima su i dvije navedene	Donacija DEU
2.2. 6	Uspostavljanje sistema za elektronsku identifikaciju i autentifikaciju NS eID (uspostavljanje Single Sign on mjesta)	Uspostavljen sistem NSeID: NS eID integrisan sa Portalom eUprave	MJU	I kvartal 2022	III kvartal 2022	Realizovano		Nisu potrebna sredstva		
2.2. 7	Razvijanje novih servisa (servis za podnošenje zahtjeva za LK, pasoš,	Broj uspostavljenih servisa uz postupak elektronske identifikacije	MUP	II kvartal 2022	II kvartal 2023	U fazi realizacije	IV kvartal 2024. Trenutno MUP radi na realizaciji novih i	15.000,00 €		Donacija DEU Izvor finansiranja će se planirati kroz budžet MUP-a

vozačku...) uz postupak identifikacije sa sertifikatima izdatim na ličnoj karti

unaprednju postojećih servisa. Sistem je je u završnoj testnoj fazi i prirpema produkcionog okruženja je u toku. Aktivnost se prenosi u novi AP

2.2.8	Obezbjeđivanje čitača za nove lične karte besplatne ili po povlašćenim cijenama	Broj obezbijedenih besplatnih čitača za građane: Obezbijedeno 10.000 čitača	MJU MUP UNDP	I kvartal 2022	IV kvartal 2023	Realizovano		5.000,00 €	2022: 37.900,00 €	Donacija DEU
2.2.9	Uspostavljanje elektronskih servisa za uvid u lične podatke iz registara, kao i provjera korisnika koja institucija je koristila njihove lične podatke	Uspostavljen servis za uvid u lične podatke	MUP	I kvartal 2022	IV kvartal 2023	Djelimično realizovano	IV kvartal 2025. Omogućen je portal na koji se građani identifikuju sa LK i u kojem se dobiju lični podaci za sebe i za maloljetnu djecu. Za ovaj dio nije bilo dodatnog utroška novca. Samim tim realizovan realizovan je uvid u lične podatke, dok online provjera koja institucija je pravila uvid u podatke nije. Uvid u podatke o korisniku koji	5.000,00 €	0,00 €	Donatorska sredstva

je koristio podatke je predviđen u drugom dijelu projekta . Aktivnost se prenosi u novi AP

OPERATIVNI CILJ 2.3		Unapređenje i razvoj IKT sektora									
Indikator		Početna vrijednost	Vrijednost za 2022. (2023.)		Ciljana vrijednost do 2024.		Ciljana vrijednost do 2026.				
Broj aktivnih IKT kompanija		970	1.358 (2.308 ¹⁸)		1.115		1,230				
Broj zaposlenih u IKT kompanijama		4.441	5.343 (7.727)		4.885		5.500				
BR.	Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka aktivnosti	Datum završetka aktivnosti	Status realizacije indikatora rezultata/ semafor	Novi rok za realizaciju uz obavezno obrazloženje	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
2.3.1	Obezbjeđenje popusta od strane ICT kompanija u cilju realizacije Subvencija za kupovinu računarske opreme od strane socijalno ugroženih kategorija i studenata	Broj IKT kompanija koje su obezbijedile popuste	ICT sektor	I kvartal 2022	IV kvartal 2023	Nije realizovano	IV kvartal 2025. Aktivnost koja je zavisila od dodjele Subvencija i koja se neće sprovođiti, imajući u vidu da se odustalo od planiranih dodjela subvencija. Aktivnost se prenosi u novi AP imajući u vidu da je MRSS preuzelo aktivnost	Budžeti kompanija		Donacija ICT kompanija	

¹⁸ Podaci o ovim indikatorima će biti dostupni nakon marta 2024. godine jer se preuzimaju iz godišnjih finansijskih iskaza

							dodjele subvencija za socijalno ugrožene kategorije			
2.3.2	Subvencije za kupovinu računarske opreme i periferija za socijalno ugrožene kategorije	Iznos dodijeljenih subvencija za socijalno ugrožene kategorije	MJU	I kvartal 2022	IV kvartal 2023	Nije realizovano	IV kvartal 2025. MJU nema zakonski osnov da sprovodi subvencije i iz tog razloga se ova aktivnost nije realizovala. Ista će se prenijeti u novi AP i nosioc aktivnosti je MRSS	200.000,00 €	Budžet CG	
2.3.3	Subvencije za kupovinu računarske opreme i periferija za učenike i studente	Iznos dodijeljenih subvencija za učenike i studente	MJU	I kvartal 2022	IV kvartal 2023	Nije realizovano	Ova aktivnost se neće sprovoditi iz razloga što MJU nema zakonski osnov da sprovodi subvencije	200.000,00 €	Budžet CG	
2.3.4	Praćenje i analiza sprovođenja poreske politike uz preporuke izmjena u zakonskom okviru u cilju posebnog prepoznavanja IT kompanija i IT kadrova	Broj inicijativa/pr edloga ka Vladi CG	PKCG	I kvartal 2022	IV kvartal 2023	Djelimično realizovano	IV kvartal 2025. Do sada od strane IT sektora, na poziv da upute inicijative, nije bilo preporuka za izmjene u zakonskom okviru u cilju posebnog prepoznavanja IT kompanija i IT kadrova.	Nisu potrebna sredstva	Budžet	Predviđeti ovu aktivnost kroz Akcioni plan za 2024.

							Poziv je otvoren. Aktivnost se prenosi u novi AP		
2.3.5	Izrada Analize neophodnih aktivnosti u cilju pune implementacije eRačuna, sa prepoznavanjem i identifikovanjem smetnji za institucionalnu implementaciju eRačuna	Izrađena analiza	Ministarstvo finansija, MJU, Poslovne asocijacije	I kvartal 2022	III kvartal 2022	Realizovano		Nisu potrebna sredstva	Budžet
2.3.6	Izmjena legislative u cilju omogućavanja implementacije eRačuna na osnovu analize	Izmijenjena legislative U okviru Zakona o porezu na dodatu vrijednost unesena je odredba koja predviđa da poreski obveznik može da izda račun u elektronskom obliku uz prethodnu saglasnost primaoca računa. (član 31 stav 6 Zakona).	Ministarstvo finansija, MJU	III kvartal 2022	IV kvartal 2023	Realizovano		Nisu potrebna sredstva	

2.3. 7	Kreiranje ambijenta za privlačenje stranih investicionih fondova u IKT sektor	Visina direktnih stranih investicija u IKT	Agencija za investicije, Ministarstvo finansija	I kvartal 2022	IV kvartal 2023	Nije realizovano	IV kvartal 2025. Ova aktivnost nije definisana u pravcu djelovanja Agencije za investicije Crne Gore, naime Agencija može da usmjerava kompanije iz IKT sektora ali ne i da kreira ambijent koji se odnosi na privlačenje investicionih fondova u IKT sektoru. Imajući u vidu navedeno ova aktivnost će se sprovoditi u novom AP kroz: Promocija IT sektora u inostranstvu i privlačenje stranih investicionih fondova u IKT sektor uz savjetodavnu pomoć u kreiranju poslovnog ambijenta	Nisu potrebna sredstva
2.3. 8	Implementacija propisa koji se tiču olakšica za digitalne nomade i privlačenje	Broj digitalnih nomada: Podneseno 13 zahtjeva za dobijanje	MUP	I kvartal 2022	II kvartal 2022	Realizovano		Nisu potrebna sredstva

	deficitarnih IKT kadrova iz inostranstva	dozvole privremenog boravka digitalnog nomada									
2.3.9	Zajedničko učešće na projektima iz domena IKT, kroz partnerstvo privrednih društava sa akademskim i naučnim organizacijama	Broj realizovanih projekata iz domena IKT, kroz partnerstvo privrednih društava sa akademskim i naučnim organizacijama: 1 projekat: Program cjeloživotnog učenja (CŽU) za unapređenje kompetencija u oblasti savremenih informaciono-komunikacionih tehnologija	Univerziteti, Privreda	I kvartal 2022	IV kvartal 2022	Realizovano			Nisu potrebna sredstva		
2.3.10	Grantovi za inovativne projekte podrške saradnji naučnoistraživačke zajednice i privrede	Broj podržanih projekata IT kompanija i NI ustanova: 6	MER	I kvartal 2022	IV kvartal 2023	Realizovano		600.000,00 €	2022: 528.710,00 (Nacionalni budžet) 1.066.224,00 (Privatni sektor)	500.000 IPA 2020, 100.000 Budžet	
2.3.11	Jačanje kapaciteta Fonda za inovacije	Broj dodijeljenih grantova od strane Fonda za inovacije: 17 (2022) 68 (2023)	MER, Fond za inovacije Crne Gore	I kvartal 2022	II kvartal 2023	Realizovano		350.000,00 €	2022: 230.000,00 (Nacionalni budžet) 106.000,00 (EU - TASI3)	Budžet CG Donatorska sredstva	
2.3.12	Osnivanje Kancelarije za	Izrađena Studija predizvodljivosti	MER, Naučno-tehnološki	I kvartal 2022	III kvartal 2023	Djelimično realizovano	IV kvartal 2025.	30.000,00 €	2022: 4.729,86 (Donatori)	Donatorska sredstva	Preporučuje se da u skladu sa instrukcijama

tehnološki
transfer

Osnovana
kancelarija
park Crne
Gore

-Urađena je Studija pred-izvodljivost i prezentovana u martu 2023. godine (prezentacija izvještaja međunarodnog konsultanta koji se odnosi na uspostavljanje kancelarije za transfer tehnologija u Crnoj Gori "Establishment of a Technology Transfer Office in Montenegro").

-National TTO Handbook&Guidelines i tri prateća priloga za potencijalne korisnike Kancelarije

-U okviru manifestacije "Dani nauke i inovacija 2023" organizovan je panel "Značaj i Uloga kancelarije za transfer

Aktivnost se prenosi u novi AP kroz: Osnivanje Kancelarije za transfer tehnologija

iz Studije izvodljivosti a u konsultacijama osnivača NTP CG, Vlade CG i UCG, tokom 2024. godine dogovori osnivanje Kancelarije za TT

		tehnologija u razvoju inovaciono-preduzetničkog ekosistema u Crnoj Gori"							
2.3.13	Podrška inovativnim programima i projektima u prioritetnom sektoru - IKT	Broj podržanih inovativnih programa i projekata: Broj podržanih inovativnih programa (programskih linija) 2022. 8, 2023. 85 Broj podržanih projekata u oblasti IKT: 2022. 28, 2023. 44	MER, Fond za inovacije Crne Gore	I kvartal 2022	IV kvartal 2023	Realizovano	1.000.000,00 €	2022: 770.880,87 (Nacionalni budžet) 1.123.970,78 (Privatni sektor) 2023: 1.984.547,97 (Nacionalni budžet) 434.454,40 (Privatni sektor)	Budžet CG
2.3.14	Podsticaji za istraživanje i inovacije u IKT prioritetnoj oblasti u domenu novih tehnologija u privredi	Broj dodijeljenih statusa korisnika podsticajnih mjera u prioritetnoj oblasti IKT: 15 statusa korisnika podsticajne mjere za ulaganja u udjele startapova	MER	I kvartal 2022	IV kvartal 2023	Realizovano	n/p	2022: 1.500.000,00 (Odricanje od prihoda iz državnog budžeta koje prispjewa u I kvartalu 2023.)	Mjera podrazumijeva umanjena, olakšice ili oslobađanje u odnosu na set zakonski utvrđenih fiskalnih podsticaja
2.3.15	Podsticaji za kompanije koje izvoze IT usluge i proizvode	Broj dodijeljenih kredita: Odobrena 2 plasmana koja se mogu tretirati kao podsticaji za kompanije	Investiciono-razvojni fond Crne Gore (u saradnji sa institucijama nadležnim	I kvartal 2022	IV kvartal 2022	Realizovano	Sredstva nije moguće procijeniti jer je u pitanju dodjela kredita po zahtjevu	2022: 267.500,00 €	Investiciono-razvojni fond

		koje izvoze IT usluge i proizvode	za datu oblast)							
2.3. 16	Subvencije za studijske posjete inostranstvu koje imaju za cilj sklapanja novih poslova na internacionalno m tržištu	Broj subvencija kroz Programsku liniju za podršku internacional izaciji u okviru Programa za unapređenje konkurentno sti privrede	MER	I kvartal 2023	IV kvartal 2023	Realizovano		200.000, 00 €	2023: 86.889,17 €	Budžet CG
		Podržano 12 aplikacija								
2.3. 17	Subvencije za organizaciju IKT konferencija, festivala, samita i sajmova u Crnoj Gori	Broj organizovani h događaja međunarodn og karaktera i događaja i lokalnog karaktera	MJU	I kvartal 2022	IV kvartal 2023	Nije realizovano	IV kvartal 2025. Ova aktivnost se nije sprovela iz razloga što MJU nema zakonski osnov da sprovodi subvencije. Aktivnost će se sprovesti kroz: Učešće u organizaciji IKT konferencija, festivala, samita i sajmova u Crnoj Gori u novom AP.	200.000, 00 €		Budžet CG

2.3. 18	Uspostavljanje uputstava i preporuka u cilju olakšavanja učestvovanja crnogorskih IKT kompanija na međunarodnim tenderima (mogućnost dodatnog plusa za konzorcijume sastavljene od lokalnih firmi)	Objavljeno uputstvo	Ministarstvo finansija	II kvartal 2022	III kvartal 2022	Nije realizovano	Aktivnost nije realizovana zbog organizacionih promjena koje su uslijedile nakon izglasavanja nepovjerenja 42. Vlade CG. Od ove aktivnosti se odustalo iz razloga što Ministarstvo finansija nije nadležno za izradu uputstava za prijavu na inostrano tržište	Nisu potrebna sredstva
------------	--	---------------------	------------------------	-----------------	------------------	------------------	--	------------------------

IV PREPORUKE ZA NAREDNE FAZE SPROVOĐENJA STRATEŠKOG DOKUMENTA

Ključni izazovi i prioriteti

Izveštaj o realizaciji Akcionog plana Strategije digitalne transformacije za 2023. godinu pokazao je da procenat ispunjenosti planiranih aktivnosti predviđenih za 2023. godinu iznosi **40.9%**. Kada posmatramo cjelokupni Akcioni plan za period 2022-2023. godinu realizovana je 41 aktivnost, djelimično realizovano 16, dok 22 aktivnosti nije realizovano, što predstavlja **51,8%** ispunjenih svih planiranih obaveza za posmatrani dvogodišnji period. Navedeni podaci su i više nego alarmantni da je neophodno posvetiti veći stepen kontrole implementacije planiranih aktivnosti.

Kada posmatramo finansijske procjene, Izveštaj je pokazao slabu procjenu neophodnih finansijskih sredstava kada su u pitanju definisane aktivnosti, jer je za obje godine implementiranja Akcionog plana utrošeno je 7.101.467,95 eura što je za 37,57% više od planiranih finansijskih sredstava (ukupni planirani budžet: 4,433,420 eura).

Prilikom izrade ovog Izveštaja uočava se određena inertnost pojedinih nadležnih institucija da preuzmu obaveze koje su im dodijeljene Akcionim planom te sprovedu potrebne radnje kako bi se realizovale. Takođe, prepreke u realizaciji zacrtanih ciljeva nalaze se i u nedostatku kadra. Odsustvo međuinstitucionalne saradnje, takođe je jedno od uzroka i kočnica za efikasnije djelovanje na planu realizacije Akcionog plana.

U narednom periodu, u nastojanjima da postignemo rezultate na zadovoljavajućem nivou, od suštinske važnosti je da nosioci aktivnosti budu svjesni da svojim uključivanjem i aktivnim odnosom prema zadacima doprinose cjelokupnom razvoju društva.

Nadalje, iako je utrošak finansijskih sredstava za proces digitalne transformacije za dvogodišnji period relativno visok, ipak ocjena privrednog sektora, konkretno ICT sektora, je da Crna Gora nije napravila značajne korake u implementaciji Strategije digitalne transformacije Crne Gore, te da se digitalna transformacija u državi, u svim segmentima i dalje odvija sporo. Proces izrade Strategije bio veoma inkluzivan, naročito za ICT zajednicu, čija su očekivanja bila da će Crna Gora napokon iskoristiti šansu za napredak kroz digitalnu transformaciju, na koju ovaj sektor ukazuje više od deceniju. Upravo zbog toga je neophodno da se u novom Akcionom planu za period 2024-2025 sprovede detaljnija procjena budućih aktivnosti koje su prioritetne za proces digitalne transformacije cjelokupnog društva sa posebnim osvrtom na neophodna finansijska sredstva za realizaciju istih. Takođe, potrebno je planirati nerealizovane aktivnosti, koje su od značaja, narednim Akcionim planom u ovoj oblasti i nastaviti realizaciju djelimično realizovanih. Sa druge strane, potreban je realan pristup planiranju pojedinih zaduženja posmatrano kod definisanja rokova, finansijskih sredstava i raspoloživih kapaciteta.

Jedna od preporuka za naredni period jeste da se uspostavi i nastavi saradnja sa međunarodnim organizacijama koje bi dale i daju podršku, ekspertske i finansijske, za sprovođenjem pojedinih aktivnosti, kako bi se ubrzala implementacija planiranih aktivnosti i samim tim smanjio utrošak finansijskih sredstava iz nacionalnog budžeta Crne Gore. Za dvogodišnji period implementacija aktivnosti je finansirana većim dijelom iz budžeta (59%) u odnosu na donacije (41%), što bi trebalo u narednom periodu planirati drugačije.

Pored navedenog, veoma je bitno uspostaviti uspješnu i djelotvornu koordinaciju i saradnju između institucija, koje su glavni akteri u procesu uspješne digitalizacije, što je i realizovano kroz uspostavljanje Koordinacionog tijela za praćenje procesa digitalne transformacije, od čijeg rada, upravljanja i koordinacije značajno zavisi stepen realizacije budućih aktivnosti na polju digitalne transformacije za naredni dvogodišnji period.

Ministarstvo
javne uprave

PREDLOG

**AKCIONI PLAN ZA 2024. I 2025. GODINU
STRATEGIJE DIGITALNE TRANSFORMACIJE CRNE GORE 2022-2026.**

Podgorica, jul 2024. godine

Ministarstvo javne uprave je, shodno planu implementacije Strategije digitalne transformacije Crne Gore 2022-2026. godine, u skladu sa Programom rada Vlade Crne Gore za 2024. godinu, pripremio Akcioni plan za implementaciju Strategije digitalne transformacije Crne Gore 2022-2026. za 2024-2025. godinu. Akcioni plan sadrži definisane rokove za realizaciju nerealizovanih i djelimično realizovanih aktivnosti iz Akcionog plana 2022-2023. kao i nove aktivnosti čija se realizacija planira za 2024. i 2025. godinu. Na taj način, stvaraju se pretpostavke za dalje ostvarivanje ciljeva definisanih Strategijom digitalne transformacije Crne Gore 2022-2026. na što efikasniji i kvalitetniji način. Akcioni plan je pripremljen u skladu sa Metodologijom razvijanja politika, izrade i praćenja sprovođenja strateških dokumenata.

Akcioni plan za 2022-2023. obuhvatao je 7 operativnih ciljeva a bila je predviđena realizacija **sedamdeset i devet (79)** aktivnosti od čega je početak realizacije **trideset i pet (35) aktivnosti predviđeno u 2022. godini, a za ostatak aktivnosti početak i njihova realizacija je predviđena tokom 2023. godine.** Za realizaciju svih 79 aktivnosti, Akcionim planom je bio predviđen iznos od ukupno 4,433,420 eura, od čega je za 2022. utrošeno 4.480.963,42 eura, od čega 2.459.430,84 eura kroz sredstva donacija ili učešća privatnog sektora, a za 2023. godinu je utrošeno ukupno **2.620.504,53** eura, od čega iz donacija **457.454,40** eura. Za obje godine implementiranja Akcionog plana utrošeno je 7.101.467,95 eura što je za 37,57% više od planiranog.

Akcioni plan za 2024-2025. obuhvata 7 operativnih ciljeva sa odgovarajućim indikatorima učinka u smislu polazne vrijednosti 2019/2021. godine, i ciljanih vrijednosti 2024. i 2026. te **72** aktivnost sa indikatorima rezultata kao i definisanim rokovima i nosiocima (sa pratnerima) za njihovu realizaciju.

Strateški cilj 1: Unapređenje kapaciteta i sposobnosti za digitalnu transformaciju Crne Gore

- Operativni cilj 1.1 Efikasna i efektivna koordinacija i praćenje digitalne transformacije – Akcionim planom 2024-2025. je planirano ukupno 6 aktivnosti.
- Operativni cilj 1.2 Poboljšanje dostupnosti, interoperabilnosti i upravljanja podacima – predviđena realizacija 14 aktivnosti.
- Operativni cilj 1.3 Povećana pokrivenost i modernizacija elektronske komunikacione infrastrukture – obuhvata 8 planiranih aktivnosti.
- Operativni cilj 1.4 Razvoj i unapređenje digitalnih znanja i vještina crnogorskog društva – ovim ciljem je predviđena realizacija 6 aktivnosti.

Strateški cilj 2: Jačanje digitalne svijesti crnogorskog društva i digitalne konkurentnosti IKT sektora

- Operativni cilj 2.1 Podizanje svijesti građana/ki i privrede o važnosti digitalnog razvoja – predviđa realizaciju 9 aktivnosti.
- Operativni cilj 2.2 Unapređenje kvaliteta, količine i upotreba e-usluga – je predviđena realizacija 14 aktivnosti.
- Operativni cilj 2.3 Unapređenje i razvoj IKT sektora – cilj koje je predvidio realizaciju 15 aktivnosti.

Usled otežanog prikupljanja podataka za izradu Izvještaja o realizaciji Akcionog plana 2022-2023. a čije su preporuke osnov za izradu novog Akcionog plana, kao i definisanje aktivnosti od strane Koordinacionog tijela za upravljanje procesom digitalne transformacije, koji je brojao sedam mini timova, došlo je do prolungiranja roka za usvajanje Akcionog plana 2024-2025. te se shodno tome u koloni „Datum početka aktivnost“ nalaze I i II kvartal 2024. jer su predmetne aktivnosti već započete sa realizacijom.

Imajući u vidu da su indikatori za mjerenje Operativnog cilja 2.3. Unapređenje i razvoj IKT sektora dostigli i premašili ciljane vrijednosti za 2024. i 2026. godinu:

Indikator	Početna vrijednost	Vrijednost za 2023.	TREND	Ciljana vrijednost do 2024.	Ciljana vrijednost do 2026.
Broj aktivnih IKT kompanija	970	2.308		1.115	1,230
Broj zaposlenih u IKT kompanijama	4.441	7.727		4.885	5.500

predloženo je usvajanje dva nova indikatora koji će mjeriti napredak ovog cilja i to:

Indikator	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost do 2024.	Ciljana vrijednost do 2026.
Broj proizvoda i usluga koje generiše ICT sektor	n/a	2%	5%
Broj podržanih startupova kroz mehanizam podsticajnih mjera	18	20	22

Pasoš indikatori su definisani i isti su prikazani kroz Aneks 1 Akcionog plana 2024-2025.

Kroz Akcioni plan 2024-2025. za postizanje operativnih ciljeva predviđen je utrošak u iznosu od 8.934.500,00 eura, od čega 83.13 % sredstava (7.427.100,00 eura) odnosi na projekte planirane u okviru Budžeta Crne Gore i 16.87% (1.507.400,00 eura) donatorskih sredstava. Napominjemo da se, prilikom planiranja sredstava, za realizaciju aktivnosti iz Akcionog plana 2024-2025. nisu mogli definisati određeni iznosi za realizaciju aktivnosti koje su predviđene i planirane kroz Donacije.

Struktura izvora sredstava	Iznos eur
Budžet Crne Gore	7.427.100,00
Donatorska sredstva	1.507.400,00
UKUPNO:	8.934.500,00

AKCIONI PLAN STRATEGIJE DIGITALNE TRANSFORMACIJE CRNE GORE 2022-2026. ZA 2024-2025. GODINU

STRATEŠKI CILJ I

Unapređenje kapaciteta i sposobnosti za digitalnu transformaciju Crne Gore

OPERATIVNI CILJ 1.1.		Efikasna i efektivna koordinacija i praćenje digitalne transformacije				
Indikator		Početna vrijednost	Ostvarena vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost do 2024.	Ciljana vrijednost do 2026.	
Procenat prihvaćenih predloga od strane nacionalnog koordinacionog tijela, od ukupnog broja predloženih od strane sektorskih koordinacionih tijela		0	0	70%	100%	
Procenat usvojenih zaključaka od strane Vlade CG na osnovu preporuka nacionalnog koordinacionog tijela		0	0	80%	100%	
Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka aktivnosti	Datum završetka aktivnosti	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
1.1.1	Priprema Informacije o formalizovanju Mreže ICT praktičara	Usvojena informacija od strane Vlade Crne Gore sa preporukama i	MJU, Koordinaciono tijelo za upravljanje procesom	III kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	Nisu potrebna finansijska sredstva

		zaključcima za dalji rad Broj državnih službenika/ca u Mreži	digitalne transformacije				
1.1.2	Održavanje radionica/obuka za mrežu ICT praktičara/ki	Broj održanih radionica/obuka	MJU	II kvartal 2024.	IV kvartal 2025.	15.000,00	Budžet CG (10.000,00), Donacija (5.000,00)
1.1.3	Definisanje godišnjeg plana rada Koordinacionog tijela za upravljanje procesom digitalne transformacije	Usvojen godišnji plan rada Koordinacionog tijela od strane Vlade Crne Gore za 2025. godinu	MJU, Koordinaciono tijelo za upravljanje procesom digitalne transformacije	I kvartal 2025.	II kvartal 2025.	Nisu potrebna finansijska sredstva	
1.1.4	Formiranje sektorskih tijela u cilju bolje koordinacije aktivnosti digitalne transformacije	Broj sektorskih tijela	Koordinaciono tijelo za upravljanje procesom digitalne transformacije	IV kvartal 2024.	I kvartal 2025.	Nisu potrebna finansijska sredstva	
1.1.5	Izmjena Zakona o zaradama u cilju prepoznavanja pozicija koje se bave IKT	Izmijenjen Zakon	Ministarstvo finansija	III kvartal 2024.	IV kvartal 2025.	Nisu potrebna finansijska sredstva	

OPERATIVNI CILJ 1.2.		Poboljšanje dostupnosti, interoperabilnosti i upravljanja podacima					
Indikator		Početna vrijednost	Ostvarena vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost do 2024.	Ciljana vrijednost do 2026.		
Broj institucija ¹⁹ koje objavljuju podatke na Portalu otvorenih podataka		20	20	100	200		
Broj elektronskih registara u metaregistru		12 ²⁰	40	80	150		
Procenat e-usluga koje se vode u katalogu usluga elektronske uprave, a koje po jednom upitu mogu prikupiti podatke više od jednog registra		n/a	0	10% od svih elektronskih usluga iz kataloga e-usluga	20% od svih elektronskih usluga iz kataloga e-usluga		
Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja		Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka aktivnosti	Datum završetka aktivnosti	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
1.2.1	Detaljna analiza postojećih informacionih sistema registara u javnoj upravi kako bi se identifikovale njihove funkcije, nedostaci i mogućnosti za razmjenom podataka	Izrađena analiza	MJU	III kvartal 2024.	I kvartal 2025.	15.000,00 €	Donacija

¹⁹ Obveznika Zakona o slobodnom pristupu informacijama

²⁰ Broj prijavljenih registara u metaregistru

1.2.2	Razviti smjernice u obliku vodiča za i institucije, kao pružalaca ili potrošača usluga JSERP (u skladu sa DEI principima)	Smjernice izrađene	MJU	I kvartal 2025.	III kvartal 2025.	5.000,00 €	Budžet CG
1.2.3	Uspostavljanje novog portala Open data	Uspostavljen novi open data portal	MJU	II kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	50.000,00 €	Donacija DEU
1.2.4	Unapređenje smjernica za objavljivanje podataka u otvorenom formatu	Unaprijeđene smjernice	MJU	I kvartal 2025.	III kvartal 2025.	5.000,00 €	Budžet CG
1.2.5	Pokretanje čvorišta otvorenih podataka (Open Data Hub) koji će okupiti predstavnike javne uprave, privrede, NVO, naučno-obrazovne akademske zajednice, sa ciljem unapređenja ekosistema otvorenih podataka i promocije ponovnog korištenja setova podataka na portalu	Uspostavljen Open Data Hub	MJU PKCG	IV kvartal 2024.	IV kvartal 2025.	2.000,00 €	Budžet, Donacije
1.2.6	Usklađivanje zakonske regulative, koja se odnosi na lični identitet građana, u cilju	Usklađena zakonska regulativa	Ministarstvo unutrašnjih poslova, MJU	III kvartal 2024.	IV kvartal 2025.	Nisu potrebna finansijska sredstva	

	prepoznavanja upotrebe IB-a						
1.2.7	Uspostavljanje Informativnog Sistema "Portal za saglasnosti, registre i reviziju informativnih sistema (SARIS)"	Uspostavljen portal	MJU	III kvartal 2024.	II kvartal 2025.	120.000,00 €	Donacija DEU
1.2.8	Uspostavljanje novog IS za digitalizaciju/automatizaciju poslovnih procesa sa modulom za razmjenu i integraciju podataka	Broj elektronskih registrara u Metaregistru	MJU	II kvartal 2024.	IV kvartal 2025.	600.000,00 €	Budžet CG
1.2.9	Unapređenje Nacionalnog okvira interoperabilnosti Crne Gore	Usvojen inovirani Okvir interoperabilnosti CG	MJU	I kvartal 2025.	III kvartal 2025.	10.000,00 €	Donacija DEU
1.2.10	Organizacija kampanje/obuka u javnoj upravi u cilju podizanje svijesti o važnosti interoperabilnosti - razmjene podataka	Broj promotivnih kampanja/obuka	MJU	I kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	10.000,00 €	Donacija DEU
1.2.11	Promocija kulture otvorenih podataka u javnoj upravi kako bi olakšali razmjenu podataka između	Broj organizovanih promotivnih događaja	MJU Uprava za ljudske resurse,	II kvartal 2024.	IV kvartal 2025.	10.000,00 €	Budžet CG

	različitih institucija i unaprijedili transparentnost i odgovornost		Agencija za zaštitu podataka o ličnosti PKCG Zajednica Opština				
1.2.12	Definisanje programa obuke Uprave za ljudske resure po pitanju edukacija o eUpravi	Broj organizovanih obuka na temu eUprave	Uprava za ljudske resurse, MJU	II kvartal 2024.	IV kvartal 2025.	Nije moguće predvidjeti sredstva	Budžet CG
1.2.13	Implementacija Sporazuma o prekograničnom priznavanju elektronskih usluga povjerenja i sistema elektronske identifikacije između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Sjeverne Makedonije, na tehničkom nivou	Stvoreni tehnički preduslovi za prekogranično priznavanje elektronskih usluga povjerenja i sistema elektronske identifikacije između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Sjeverne Makedonije, na tehničkom nivou	MJU	IV kvartal 2024.	III kvartal 2025.	Nije moguće predvidjeti sredstva	Donacija / Podrška međunarodnih organizacija
1.2.14	Potpisivanje Sporazuma o međusobnom priznavanju elektronskih usluga	Broj potpisanih Sporazuma o međusobnom priznavanju	MJU	III kvartal 2024.	IV kvartal 2025.	Nisu potrebna finansijska sredstva	

	povjerenja (Albanija, Bosna i Hercegovina, Kosovo)	elektronskih usluga povjerenja	Ministarstvo vanjskih poslova				
--	--	--------------------------------	-------------------------------	--	--	--	--

OPERATIVNI CILJ 1.3.		Povećana pokrivenost i modernizacija elektronske komunikacione infrastrukture					
Indikator ²¹		Početna vrijednost	Ostvarena vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost do 2024.	Ciljana vrijednost do 2026.		
Udio građana koji koriste internet		82,2,6%	88,4%	86%	89%		
Procenat pokrivenosti domaćinstava fiksnim BB-om brzinom od 100Mbps+		76,7%	79,21%	81.6%	86,4%		
Procenat pokrivenosti stanovništva mobilnim BB-om brzinom od 10 Mb/s+		97,2%	97,56%	98%	99%		
Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja		Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka aktivnosti	Datum završetka aktivnosti	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
1.3.1	Uspostavljanje Nacionalnog plana razvoja širokopoljasnih mreža velikih brzina	Uspostavljen Nacionalni plan razvoja širokopoljasnih mreža velikih brzina	Ministarstvo ekonomskog razvoja	I kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	26.500,00 €	Budžet CG 10.600,00 € ITU (Međunarodna unija za telekomunikacije)

²¹ Navedene ciljane vrijednosti indikatora treba ažurirati nakon završetka Nacionalnog plana razvoja širokopoljasnih mreža velikih brzina i izrada Strategije/Plana za uvođenje 5G u Crnoj Gori

							15.900,00 €
1.3.2	Transponovanje i efikasna primjena Direktive EU o evropskom elektronskom komunikacionom kodu 2018/1972	Usvojen Zakon o elektronskim komunikacijama	Ministarstvo ekonomskog razvoja	I kvartal 2022.	III kvartal 2024.	20.000,00 €	Budžet CG
1.3.3	Implementacija projekta "Razvoj infrastrukture za širokopolasni pristup internetu"	Izrađeni dokumenti: Početni izvještaj (Inception report), Izvještaj o pokretanju projekta uključujući ažuriranje CBA (Cost Benefit analize) i analiza troškova, Socijalni akcioni plan i akcioni plan životne sredine, Izrada Projektnog plana nabavki, Tržišnog modela, Tenderske dokumentacije	Ministarstvo ekonomskog razvoja	I kvartal 2023.	IV kvartal 2024.	525.000,00 €	WBIF grant

		za radove i nadzor					
1.3.4	Izrada analize uporednih cijena usluge pristupa internetu za rezidencijalne i biznis korisnike u zemljama regiona i EU sa preporukama korekcija cijena ukoliko postoji potreba	Izrađena Analiza sa preporukama	PKCG, EKIP Ministarstvo ekonomskog razvoja	II kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	Nisu potrebna finansijska sredstva	
1.3.5	Izrada studije izvodljivosti za izgradnju državnog Data Centra, državnog Disaster Recovery Centra i prateće infrastrukture	Izrađena studija	MJU	II kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	200.000,00 €	Budžet CG
1.3.6	Unapređenje Disaster Recovery lokacije	Broj sistema na Disaster Recovery lokaciji	MJU	I kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	50.000,00 €	Budžet CG
1.3.7	Izrada studije izvodljivosti za mrežu državnih organa	Izrađena studija	MJU	I kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	Nije moguće predvidjeti sredstva	Donacija, Budžet CG
1.3.8	Uspostavljanje free wifi lokacija na lokalnom nivou	Broj uspostavljenih	MJU,	III kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	Nije moguće predvidjeti sredstva	Donacija

		free wifi lokacija	Ministarstvo ekonomskog razvoja				
1.3.9	Povezivanje domova zdravlja u Crnoj Gori na svim lokacijama na kojima postoje tehničke mogućnosti preko optičkih linkova	Broj ustanova koji je prebačen na optičke linkove	MZ MJU FZO JZU	III kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	Nisu potrebna sredstva	
1.3.10	Obezbijediti infrastrukturu za razvoj i produkciju registara i evidencija Ministarstva zdravlja	Obezbijeđena i konfigurisana potrebna infrastruktura	MZ MJU Institut za javno zdravlje	III kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	Nisu potrebna sredstva	
1.3.11	Uspostaviti Disaster Recovery za sisteme KCCG i FZO	Broj novih uspostavljenih Sistema na Disaster Recovery lokaciji	MZ MJU KCCG	II kvartal 2024.	IV kvartal 2025.	Nisu potrebna sredstva	

OPERATIVNI CILJ 1.4.		Razvoj i unapređenje digitalnih znanja i vještina crnogorskog društva			
Indikator	Početna vrijednost	Ostvarena vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost do 2024.	Ciljana vrijednost do 2026.	

Procenat diplomiranih studenata studijskih programa iz oblasti IT-ja u odnosu na ukupan broj diplomiranih studenata na svim univerzitetima	8%	9%	12%	15%
Broj obučeni građana/ki iz osjetljive grupe građana koji su pohađali obuke za ICT kod organizatora obrazovanja odraslih	0	0	300	600

Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja		Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka aktivnosti	Planirani datum završetka	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
1.4.1	Akreditacija/reakreditacija studijskih programa	Broj akreditovanih/reakreditovanih studijskih programa	Agencija za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja, Univerziteti	II kvartal 2024.	IV kvartal 2025.	125.000,00 €	Budžet CG
1.4.2	Realizacija obuka za osobe sa invaliditetom iz IKT oblasti	Broj obučeni osoba	MJU	I kvartal 2023.	IV kvartal 2024.	42.000,00 €	Budžet CG
1.4.3	Realizacija obuka za RE populaciju iz IKT oblasti	Broj obučeni osoba	MJU	I kvartal 2023.	IV kvartal 2025.	14.000,00 €	Budžet CG
1.4.4	Realizacija obuka za osobe sa invaliditetom za upotrebu opcija ePristupačnosti na portalu gov.me	Broj obučeni osoba	MJU, Organizacije OSI	I kvartal 2022.	IV kvartal 2024.	2.000,00 €	Budžet CG

1.4.5	Obuke za privrednike, a posebno za MSP na teme iz oblasti digitalne transformacije poslovanja	Broj polaznika/ca na obukama	PKCG	II kvartal 2024.	II kvartal 2025.	Nije moguće predvidjeti sredstva	Budžet PKCG
1.4.6	Uspostavljanje e-learning platforme za Digitalnu Akademiju	Uspostavljena platforma	MJU	III kvartal 2024.	II kvartal 2025.	Nije moguće predvidjeti sredstva	Donacija USAID

STRATEŠKI CILJ II

Jačanje digitalne svijesti crnogorskog društva i digitalne konkurentnosti IKT sektora

OPERATIVNI CILJ 2.1		Podizanje svijesti građana/ki i privrede o važnosti digitalnog razvoja			
Indikator	Početna vrijednost	Ostvarena vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost do 2024.	Ciljana vrijednost do 2026.	
Procenat državnih organa koji su aktivno uključeni u komunikacionoj kampanji	/	0	50% državnih organa u odnosu na ukupan broj	75% državnih organa u odnosu na ukupan broj	
Procenat građana/ki informisanih o dostupnosti i načinu korišćenja elektronskih usluga	22% građana/ki sebe smatra uglavnom ili potpuno upoznatim sa elektronskim uslugama	39,5% (MONSTAT)	45% građana sebe smatra uglavnom ili potpuno upoznatim sa elektronskim uslugama	65% građana sebe smatra uglavnom ili potpuno upoznatim sa elektronskim uslugama	

Procenat informisanosti privrede o dostupnosti i načinu korišćenja elektronskih usluga ²²		87% privrede sebe smatra uglavnom ili potpuno upoznatim sa elektronskim uslugama	82,6% (MONSTAT)	90% privrede sebe smatra uglavnom ili potpuno upoznatim sa elektronskim uslugama	95% privrede sebe smatra uglavnom ili potpuno upoznatim sa elektronskim uslugama		
Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja		Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka aktivnosti	Planirani datum završetka	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
2.1.1	Organizacija karavana/info dana digitalne edukacije za građane i biznis zajednicu	Broj realizovanih karavana/info	MJU, Zajednica Opština, NVO	II kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	15.000,00 €	Budžet CG
2.1.2	Organizovanje događaja peer to peer misije: Privreda digitalnog doba	Broj održanih peer to peer misija	PKCG	III kvartal 2024.	IV kvartal 2025.	2.500,00 €	Budžet PKCG
2.1.3	Organizovanje promotivnih događaja za djevojčice u IT-u	Broj organizovanih događaja	PKCG, Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija	III kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	Nije moguće predvidjeti sredstva	Budžet PKCG

²² Istraživanje sa građanima i preduzećima u vezi sa korišćenjem i stavovima prema e-uslugama u Crnoj Gori, IPSOS/UNDP, 2019.godina

2.1.4	Promotivna kampanja Vodiča administrativnih postupaka Vlade Crne Gore	Broj objava na društvenim mrežama i događaja u cilju promocije dostupnosti Vodiča administrativnih postupaka	MJU	II kvartal 2024.	IV kvartal 2025.	Nisu potrebna finansijska sredstva	
2.1.5	Promotivna kampanja u cilju korišćenja novog NVO registra	Broj objava na društvenim mrežama u cilju promocije registra, njegove upotrebe i benefita za korisnike i širu javnost Broj korisnika registra	MJU	IV kvartal 2024.	II kvartal 2025.	Nisu potrebna finansijska sredstva	
2.1.6	Promotivne aktivnosti u cilju širenja upotrebe NS NAT sistema	Broj organizovanih događaja	MJU	III kvartal 2024.	IV kvartal 2025.	10.000,00 €	Budžet CG
2.1.7	Promocija eservisa za privredu i građane/ke – periodična organizacija	Broj polaznika/ca	PKCG	II kvartal 2024.	II kvartal 2025.	Nije moguće predvidjeti sredstva	Budžet PKCG

	“Digitalni dan” sa temama promocije i obuka za korišćenje postojećih eServisa za privredu i građane						
2.1.8	Jačanje učešća subjekata iz ICT sektora u EU i međunarodnim programima za podsticanje inovacija i digitalne transformacije (EUREKA, Horizont Evropa, Digitalna Evropa)	Broj održanih info dana, radionica, seminara i treninga Broj podržanih subjekata iz ICT sektora	Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija, MJU	I kvartal 2024.	IV kvartal 2025.	480.000,00 €	Budžet CG

OPERATIVNI CILJ 2.2	Unapređenje kvaliteta, količine i upotreba e-usluga				
	Indikator	Početna vrijednost	Ostvarena vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost do 2024.	Ciljana vrijednost do 2026.
Index on-line usluga (OSI)		0,5412	0,5528	10%	20%
Udio jedinstvenih korisnika/ca koji su koristili ličnu kartu za identifikaciju/potpis prilikom korišćenja elektronskih usluga		n/a	163	20%	50%
Broj korisnika/ca elektronske identifikacije i usluga od povjerenja (izuzev MUP-a)		20.519 ²³	52.851	22.570	27.084

²³ Na dan 23.12.2020

Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja		Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka aktivnosti	Planirani datum završetka	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
2.2.1	Izrada metodologije na nivou državne i lokalne uprave za standardizaciju i razvoj korisnički orjentisanih e-usluga	Izrađena Metodologija	MJU	II kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	25.000,00 €	Donacija DEU
2.2.2	Uspostavljanje servisa za prijavu rođenja i smrti kojom bi zdravstvene ustanove elektronskim putem podnosile zahtjeve MUP-u	Razvijen servis	Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo zdravlja, UNDP	II kvartal 2024.	II kvartal 2025.	20.000,00 €	Donacija DEU
2.2.3	Razvijanje novih servisa (servis za podnošenje zahtjeva za LK, pasoš, vozačku...) uz postupak identifikacije sa sertifikatima izdatim na ličnoj karti	Broj uspostavljenih servisa uz postupak elektronske identifikacije	Ministarstvo unutrašnjih poslova	II kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	15.000,00 €	Budžet CG
2.2.4	Uspostavljanje elektronskih servisa za uvid u lične podatke iz registara, kao i provjera korisnika koja	Uspostavljen servis za uvid u lične podatke	Ministarstvo unutrašnjih poslova	I kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	5.000,00 €	Donacija

	institucija je koristila njihove lične podatke						
2.2.5	Izrada Vodiča administrativnih postupaka Vlade Crne Gore	Objavljen Vodič administrativnih postupaka Vlade Crne Gore	MJU, sva ministarstva	II kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	3.000,00 €	Donacija DEU
2.2.6	Uspostavljanje elektronskog plaćanja za 5 Opština preko NS NATa	Omogućeno online plaćanje putem NS NATa	MJU Lokalne samouprave, Zajednica opština	III kvartal 2024.	IV kvartal 2025.	Nisu potrebna finansijska sredstva	
2.2.7	Sprovođenje III ciklusa Istraživanja o zadovoljstvu građana/ki i biznis zajednice postojećim elektronskim uslugama I identifikacija potreba za novim e-uslugama	Izrađen i objavljen Izvještaj	MJU	II kvartal 2024.	III kvartal 2024.	23.000,00 €	Donacija DEU
2.2.8	Uspostavljanje digitalne transformacije u pilot Lokalnim samoupravama	Izrađena Analiza procjena potreba/prioriteta za uvođenje eUprave i eUsluga na lokalnom nivou Broj LS uključenih u	MJU, UNOPS, Lokalne samouprave	II kvartal 2024.	IV kvartal 2025.	100.000,00 €	Budžet CG (100.000,00), Donacija

		proces digitalizacije					
2.2.9	Elektronska usluga za podnošenje zahtjeva za obnavljanje licence za rad u obrazovno-vaspitnim ustanovama	Kreirana elektronska usluga za podnošenje zahtjeva za obnavljanje licence za rad u obrazovno-vaspitnim ustanovama	Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija	I kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	15.000,00 €	Donacija
2.2.10	Elektronska usluga za poslodavce za ostvarivanja prava na refundaciju naknade zarade za vrijeme porodiljskog/roditeljskog odsustva	Kreirana elektronska usluga za poslodavce za ostvarivanja prava na refundaciju naknade zarade za vrijeme porodiljskog/roditeljskog odsustva	Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije	I kvartal 2024.	III kvartal 2024.	Nisu potrebna finansijska sredstva	
2.2.11	Izrada Nacionalnog plana digitalizacije elektronskih usluga na centralnom I lokalnom nivou	Izrađen Plan digitalizacije eUsluga	MJU, Koordinaciono tijelo za upravljanje procesom digitalne transformacije	III kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	Nisu potrebna finansijska sredstva	

2.2.12	Implementacija elektronskih usluga iz nadležnosti Glavnog grada (ePaketić, prijava vjenčanja, eBiciklo)	Broj implementiranih elektronskih usluga	Glavni grad Podgorica	II kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	Nisu potrebna finansijska sredstva	Redovna sredstva Glavnog grada
2.2.13	Primjena vještačke inteligencije kroz izradu virtuelnog asistenta na portalu ePodgorica	Implementiran chat bot	Glavni grad Podgorica	III kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	10.000€	Budžet Glavnog grada
2.2.14	Nadogradnja sistema gradskog prevoza za online kupovinu elektronske karte i integracija real time podataka sa Google Maps aplikacijom	Implementirano rješenje	Glavni grad Podgorica	III kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	3.000€	Budžet Glavnog grada

OPERATIVNI CILJ 2.3		Unapređenje i razvoj IKT sektora		
Indikator	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost do 2024.	Ciljana vrijednost do 2026.	
Broj proizvoda i usluga koje generiše ICT sektor	n/a	2%	5%	
Broj podržanih startapova kroz mehanizam podsticajnih mjera	18	20	22	

Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka aktivnosti	Datum završetka aktivnosti	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja	
2.3.1	Obezbjeđenje popusta od strane ICT kompanija u cilju realizacije Subvencija za kupovinu računarske opreme od strane socijalno ugroženih kategorija i studenata	Broj IKT kompanija koje su obezbijedile popuste	ICT sector (Odbori udruženja u poslovnim asocijacijam)	I kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	Budžeti kompanija	Donacija ICT kompanija
2.3.2	Subvencije za kupovinu računarske opreme i periferija za socijalno ugrožene kategorije	Iznos dodijeljenih subvencija za socijalno ugrožene kategorije	Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije, Fondacija Čini dobro, AMM, AmCham	I kvartal 2025.	IV kvartal 2025.	130.000,00 €	Budžet CG Čini dobro i ostale fondacije Odbori udruženja u poslovnim asocijacijam
2.3.3	Praćenje i izrada analize sprovođenja poreske politike uz preporuke izmjena u zakonskom okviru u cilju posebnog prepoznavanja IT kompanija i IT kadrova	Broj inicijativa/predloga ka Vladi CG Izrađena Analiza	PKCG, Ministarstvo finansija, Poreska uprava	III kvartal 2024.	IV kvartal 2025.	Nisu potrebna finansijska sredstva	

2.3.4	Promocija IT sektora u inostranstvu i privlačenje stranih investicionih fondova u IKT sektor uz savjetodavnu pomoć u kreiranju poslovnog ambijenta	Visina direktnih stranih investicija u IKT	Agencija za investicije, Ministarstvo finansija	III kvartal 2024.	IV kvartal 2025.	Nisu potrebna finansijska sredstva	
2.3.5	Osnivanje Kancelarije za transfer tehnologija	Potpisan Memorandum o razumijevanju između Osnivača NTP CG Osnovana kancelarija Sproveden program obuka za zaposlene	Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija, Univerzitet CG, Naučno-tehnološki park Crne Gore (NTP)	III kvartal 2024.	IV kvartal 2025.	30.000,00 €	Budžet CG
2.3.6	Učešće u organizaciji IKT konferencija, festivala, samita i sajmova u Crnoj Gori	Broj organizovanih događaja međunarodnog karaktera i događaja lokalnog karaktera	MJU, Fond za inovacije, NTP Poslovne asocijacija, ICT Cortex	III kvartal 2024.	IV kvartal 2025.	100.000,00 €	Budžet CG

2.3.7	Implementacija podsticajnih mjera za razvoj inovacija	Usvojene izmjene i dopune Zakona o podsticajnim mjerama za razvoj istraživanja i inovacija Broj odobrenih podsticajnih mjera	Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija Ministarstvo finansija	I kvartal 2024.	IV kvartal 2025.	3.000.000,00 €	Podsticajne mjere funkcionišu po principu poreskih olakšica, stoga navedena sredstva predstavljaju iznos od kog se država odriče prilikom prijave poreza od strane korisnika podsticajnih mjera
2.3.8	Kreiranje subvencionisanih uslova za IT kompanije koje kreiraju sopstvene softverske/hardverske proizvode sa zaštićenim autorskim pravima u CG	Kreiran i objavljen Javni poziv za stanare NTP CG Broj IT kompanija-stanara	NTP, Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija	II kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	Definisati prihod/prikazati umanjene i sl.	Privatna sredstva
2.3.9	Implementacija kreditne linije sa subvencionisanim kamatnim stopama za kredite usmjerene za razvoj softverskih/hardverskih proizvoda	Broj odobrenih kredita	Investiciono razvojni fond CG, Ministarstvo finansija	IV kvartal 2024.	IV kvartal 2025.	Nije moguće predvidjeti sredstva	

2.3.10	Implementacija Programskih linija podrške prioritetoj oblasti ICT-a	Broj realizovanih programa Broj podržanih IT projekata Broj kreiranih IT startup-ova	Fond za inovacije CG, Tehnopolis, NTP, Ministarstvo ekonomskog razvoja, Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija	I kvartal 2024.	IV kvartal 2025.	2.000.000,00 €	Budžet CG, Donacije
2.3.11	Uspostavljanje Evropskog haba za digitalne inovacije u Crnoj Gori	Sprovedena nacionalna procedura predselekcije kandidata/kinja za EU poziv Uspostavljen Evropski hab za digitalne inovacije CG	Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija, MJU	I kvartal 2024.	IV kvartal 2025.	1.101.500,00 € Obrazloženje troškova: 650.000,00 € EU sredstva (65% prva rata), 195.000,00 € budžet CG 2024 – 105.000,00 € MPNI i 90.000,00 € i 255.000,00 € nacionalni budžet za 2025 – 125.000,00 € MPNI i 130.000 MJU,	Budžet CG 450.000,00 € EU sredstva – Donorska sredstva 650.000,00 €

						1.500,00 € troškovi evaluacije nacionalnog poziva - budžet CG MPNI	
2.3.12	Uspostaviti registar usluga/proizvoda koje kreira ICT sektor u CG	Uspostavljen registar	PKCG, Uprava za statistiku, Poslovne asocijacije	III kvartal 2024.	IV kvartal 2025.	Nisu potrebna finansijska sredstva	

STRATEŠKI CILJ II

JACANJE DIGITALNE SVIJESTI CRNOGORSKOG DRUŠTVA I DIGITALNE KONKURENTNOSTI IKT SEKTORA

OPERATIVNI CILJ 2.3	Unapređenje i razvoj IKT ekonomije
-------------------------------	---

Kategorija	Opis
Naziv indikatora	Broj proizvoda i usluga koje generiše ICT sektor
Cilj na koji se indikator odnosi	<p>Indikator broja proizvoda i usluga IKT kompanija je ključan za praćenje rasta IKT sektora zbog nekoliko razloga:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Merenje inovacija i razvoja: Broj novih proizvoda i usluga pokazuje koliko su kompanije aktivne u inovacijama i razvoju. Više proizvoda i usluga ukazuje na dinamičan i inovativan sektor.2. Tržišni trendovi: Analiza ovog indikatora pomaže u identifikaciji tržišnih trendova i preferencija potrošača. Na osnovu broja i vrste proizvoda i usluga može se uočiti koje tehnologije i rješenja postaju popularni.3. Konkurentnost: Rast broja proizvoda i usluga može signalizirati povećanje konkurentnosti unutar sektora. Kompanije koje kontinuirano lansiraju nove proizvode i usluge često imaju bolju tržišnu poziciju. <p>Pratiti ovaj indikator omogućava bolje razumevanje stanja i potencijala ICT sektora, što je od ključnog značaja za strategijsko planiranje i donošenje odluka na nivou kompanija i vlade.</p>

Podaci koje je potrebno prikupiti	<p>Registar proizvoda/usluga koje generiše IKT sektor, pored osnovnih informacija o kompaniji koja ih razvija i nudi, sadržiće sljedeće podatke:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Naziv proizvoda/usluge – Opis proizvoda/usluge – Ključne funkcionalnosti i karakteristike – Ciljna tržišta i korisnici – Datum lansiranja na tržište – Korišćene tehnologije i platforme <p>Ovi podaci omogućavaju detaljan uvid u aktivnosti i kapacitete IKT kompanija, što je ključno za kreiranje sveobuhvatnog i korisnog registra.</p>
-----------------------------------	--

Kategorija	Opis
Naziv indikatora	Broj podržanih startapova kroz mehanizam podsticajnih mjera
Cilj na koji se indikator odnosi	<p>Za uspješnu digitalnu transformaciju Crne Gore, važno je povećati broj aktivnih IT kompanija i ojačati IKT sektor kao pretpostavku razvoja društva u oblasti digitalne transformacije.</p> <p>Registar inovacione djelatnosti u Crnoj Gori omogućava subjektima inovacione djelatnosti da inovacioni startapovi budu vidljivi potencijalnim investitorima.</p> <p>Putem portala e-Inovacije, može se podnijeti zahtjev za upis u Registar subjekata inovacione djelatnosti. Osim toga, može se aplicirati i za status korisnika podsticajnih mjera za pravna i fizička lica.</p>
Podaci koje je potrebno prikupiti	Broj Investitora I Startapova upisanih u Registar inovacione djelatnosti
Izvor podataka	Registar inovacione djelatnosti
Informacija o instituciji odgovornoj za prikupljanje podataka	<p>Ministarstvo prosvjete, nauke I inovacija</p> <p>Direktorat za inovacije I pametnu specijalizaciju</p> <p>Direkcija za inovacije</p>

Učestalost prikupljanja podataka	Jednom godišnje, III kvartal		
Učestalost izvještavanja o vrijednosti indikatora	Na godišnjem nivou		
Kratak opis metodologije izračunavanja podataka	prebrojavanje		
Kontakt osoba	Nevena Radović		
e-mail	nevena.radovic@mpni.gov.me		
Informacija o trendu i početnoj vrijednosti	Godina	Trend (2023)	
	Vrijednost	18	
Informacija o ciljnim vrijednostima	Godina	2024	2025
	Vrijednost	20	22